

ROKASGRĀMATA
de minimis atbalsta piešķiršanai

FINANŠU MINISTRIJA
2019.gada augusts

Ievads

Valsts atbalsts ir jebkuram saimnieciskās darbības veicējam/komersabiedrībai no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības finanšu līdzekļiem sniegta tieša vai pastarpināta finansiāla palīdzība piemēram, dotācijas, finanšu ieguldījumi aizdevumu veidā, garantijas/galvojumi, nodokļa likmju samazināšana, nodokļu un nodevu atvieglojumi, dividendēs izmaksājamo peļņas daļu novirzīšana atpakaļ uzņēmumam, utml., kas tam dod zināmas priekšrocības un rada vai var radīt konkurences ierobežojumus.

Valsts atbalstu raksturojošās pazīmes:

- finansiālās palīdzības saņēmējs ir saimnieciskās darbības (aktivitātes) veicējs vai plāno uzsākt saimniecisko darbību;

- finansiālu palīdzību tieši vai pastarpināti sniedz no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības finanšu līdzekļiem un/vai un valsts institūcijām ir kontrolējoša ietekme pār finanšu līdzekļiem;

- finansiālu palīdzību saņēmušais saimnieciskās darbības veicējs iegūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tas nevarētu iegūt normālos komercdarbības veikšanas apstākļos, ja komercdarbības atbalsts netiktu sniegts;

- finansiālā palīdzība neattiecas uz visiem saimnieciskās darbības veicējiem vienādi, bet ir paredzēta saimnieciskās darbības veicējiem/komersabiedrībām atkarībā no to lieluma, darbības veida vai atrašanās vietas, kā arī citiem diferencējošiem kritērijiem vai arī ir paredzēta tikai konkrētai komersabiedrībai vai saimnieciskās darbības veicējam;

- finansiālā palīdzība ietekmē konkurenci un tirdzniecību Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

Lai valsts atbalstu uzskatītu par saderīgu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu, viens no veidiem, ar ko šādu atbalstu var ieviest, ir ievērojot Komisijas regulas (ES) Nr.1407/2013 (2013.gada 18.decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L352) (turpmāk – *de minimis* atbalsts) nosacījumus.

Savukārt, lai panāktu nacionālā tiesiskā regulējuma (piemēram, Ministru kabineta noteikumu, pašvaldību saistošo noteikumu, lēmumu, utml.), kas nosaka plānotā atbalsta pasākuma ieviešanas kārtību, atbilstību *de minimis* atbalsta regulējumam, tajos ir jāiekļauj *de minimis* atbalsta nosacījumi.

Ņemot vērā, ka valsts atbalsta nosacījumus piemēro neatkarīgi no juridiskās formas gan privātiem, gan publiskā īpašumā esošiem saimnieciskās darbības veicējiem (fiziskām personām, komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem, kooperatīvām sabiedrībām, pašvaldības uzņēmumiem, pašvaldībām u.c.), **vadlīnijas ir paredzētas gan pasākumu plānotājiem/ieviesējiem un atbalsta sniedzējiem, gan atbalsta saņēmējiem.**

Vadlīnijas galvenokārt vērstas uz Komisijas regulas Nr.1407/2013 nosacījumu piemērošanas jautājumu skaidrošanu. Kur nepieciešams sniegt Komisijas regulas Nr.1407/2013 nosacījumu skaidrojumus saistībā ar citām *de minimis* regulām, vadlīnijās lietotas atsauces arī uz Komisijas regulu Nr.1408/2013, Komisijas regulu Nr.717/2014 un Komisijas regulu Nr.360/2012.

Rokasgrāmatā biežāk lietoto jēdzienu skaidrojums

Saimnieciskās darbības veicējs - jebkura persona, neatkarīgi no tās juridiskā statusa un veida kādā tā tiek finansēta, t.i., fiziskā persona, juridiskā persona vai šādu personu apvienība neatkarīgi no tās īpašuma formas un darbības veida, kura veic vai gatavojas iesaistīties saimnieciskās darbības/ekonomiskās aktivitātes veikšanā, piedāvājot preces vai pakalpojumus tirgū. Fakts, ka potenciālais atbalsta saņēmējs ir bezpeļņas organizācija vai arī fakts, ka potenciālais saņēmējs tiek pilnībā finansēts no valsts resursiem un tas savus pakalpojumus sniedz bez maksas, neizslēdz iespējamību, ka tas var tikt kvalificēts kā komercsabiedrība (saimnieciskās darbības veicējs).

Atbalsta sniedzējs – valsts vai pašvaldības institūcija vai tās pilnvarota juridiskā persona, kas pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu vai kas ir atbildīga par atbalsta programmas izstrādi vai atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta piemērošanu.

Atbalsta pretendents – komercsabiedrība, kura pretendē uz *de minimis* atbalstu saskaņā ar kādu no *de minimis* regulām. **Komercsabiedrība** – atbilstoši Komerccarbības atbalsta kontroles likuma 1.panta otrās daļas 5.punktam ir fiziskā persona, juridiskā persona vai šādu personu apvienība neatkarīgi no tās īpašuma formas un darbības veida, kura veic vai gatavojas veikt komerccarbību.

Komisijas regula Nr.1407/2013 – Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L 352/1)¹.

Komisijas regula Nr.1408/2013 – Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L 352/9)² un Komisijas 2019.gada 21.februāra Regula Nr.2019/316 ar ko groza Regulu Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2019.gada 22.februāris, Nr. L 51)³.

Komisijas regula Nr.717/2014 – Komisijas 2014.gada 27.jūnija Regula (EK) Nr.717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 28.jūnijs, Nr. L 190/45)⁴.

Komisijas regula Nr.360/2012 – Komisijas 2012.gada 25.aprīļa Regula (ES) Nr.360/2012 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2012.gada 26.aprīlis, Nr. L 114/8)⁵ un Eiropas Komisijas 2018.gada 7. decembra Regula (ES) Nr. 2018/1923 ar ko Regulu (ES) Nr. 360/2012 groza attiecībā uz piemērošanas periodu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2018. gada 10. decembris, Nr. L 313/2)⁶.

MK noteikumi Nr.715 – 2018.gada 21.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.715 “Noteikumi par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem”⁷

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32013R1407>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1408>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32019R0316>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/717/oj/?locale=LV>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32012R0360>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32018R1923>

⁷ <https://likumi.lv/ta/id/303512>

Saturs

Ievads	2
Rokasgrāmatā biežāk lietoto jēdzienu skaidrojums	3
I nodaļa - De minimis atbalsta ieviešanas nosacījumi	5
1. De minimis atbalsta būtība	5
2. Izslēgtās nozares un darbības	7
3. De minimis atbalsta instrumenti	7
4. Nosacījumi, kas jāpiemēro uzņēmumu apvienošanās, iegādes vai sadalīšanas gadījumos	8
5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi	8
6. Procesuālie jautājumi	9
7. Uzraudzība	10
II nodaļa - Kā ieviest de minimis atbalsta pasākumu? Nosacījumi, kas jāņem vērā de minimis atbalsta pasākumu plānotājiem normatīvā akta izstrādē	12
1. Pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti	12
2. Atbalsta saņēmēji	12
3. Neatbalstāmās nozares un darbības, izmaksu nošķiršana	13
4. Atbalsta apmērs	14
5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi	15
6. Uzraudzība un dokumentu uzglabāšana	15
7. Nosacījumi uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos	16
8. Atbalsta piešķiršanas brīdis	16
9. Atbalsta atgūšana	17
10. Diena, līdz kurai piešķirams atbalsts saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013	17
III nodaļa – Papildu nosacījumi attiecībā uz Komisijas regulu Nr.360/2012	18
IV nodaļa - Pielikumi	20
1. Pielikums: Viens vienots uzņēmums	20
2. Pielikums: Apvienošanās, sadalīšanās, iegāde	23
3. Pielikums: Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta (atbalsta summas) aprēķināšana	25
4. Pielikums: Kumulācija (atbalsta summēšana)	34
5. Pielikums: Pārbaudes lapa - Atbalstam saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013	43

1. *De minimis* atbalsta būtība

Eiropas Savienībā *de minimis* atbalsts tika ieviests, lai atvieglotu dalībvalstu paziņošanas pienākumu Eiropas Komisijai gadījumos, kad piešķirtais valsts atbalsta apmērs ir neliels, un attiecīgi tas tiek it kā uzskatīts kā tāds, kas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un nerada vai nedraud radīt konkurences izkropļojumus.

Saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti Komisijas regulā Nr.1407/2013 un kas piemērojami *de minimis* atbalstam, kopējais *de minimis* atbalsts, ko viena dalībvalsts piešķirusi vienam vienotam uzņēmumam jebkurā triju fiskālo gadu periodā (ar to saprotot kārtējo un iepriekšējos divus fiskālos gadus) nepārsniedz 200 000 euro (attiecībā uz kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumiem – 100 000 euro, turklāt *de minimis* atbalstu nedrīkst izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei).

De minimis atbalsta kontekstā Komisijas regulā Nr.1407/2013 tiek lietota vienkāršotā “viena vienota uzņēmuma”⁸ definīcija. Viens vienots uzņēmums ir tāds uzņēmums⁹, kas ietver visus uzņēmumus, kuru starpā pastāv vienas no šādām attiecībām:

- a) vienam uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- b) vienam uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist cita uzņēmuma pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu;
- c) vienam uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
- d) viens uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem minētā uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Uzņēmumi, kuriem kādas no a) līdz d) apakšpunktos minētajām *attiecībām* pastāv ar vienu vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību, arī ir uzskatāmi par vienu vienotu uzņēmumu (piemērus skatīt 1.pielikumā).

Praktisku un administratīvu iemeslu dēļ, *de minimis* atbalsta regulējums noteic, ka dalībvalstīm ir pienākums pārbaudīt uzņēmumus un to saņemto *de minimis* atbalstu tikai tās teritorijā.

Lemjot par jauna *de minimis* atbalsta piešķiršanu, atbalsta sniedzējam ir jāpārlicinās, ka jaunais *de minimis* atbalsts nepārsniegs Komisijas regulā Nr.1407/2013 noteikto 200 000 euro (100 000 euro autotransporta uzņēmumiem) sliekšni, ņemot vērā kārtējā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto *de minimis* atbalsta apmēru. Piesakoties jaunam *de minimis* atbalstam, saimnieciskās darbības veicējam ir jāsniedz atbalsta sniedzējam informāciju par tam piešķirto *de minimis* atbalstu kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu laikā viena vienota uzņēmuma līmenī.

Gadījumos, kad uzņēmums nodarbojas gan ar kravu komercpārvadājumiem ar autotransportu, uz ko attiecas 100 000 euro robežlielums, gan ar citām darbībām, uz kurām attiecas Komisijas regulā Nr.1407/2013 minētais 200 000 euro robežlielums, uzņēmumam vienlaikus ar piemērotiem līdzekļiem jānodrošina darbību un izmaksu nošķiršanu tā, lai kravu komercpārvadājumiem piešķirtais atbalsts nepārsniegtu 100 000 euro un *de minimis* atbalsts nebūtu izmantots kravas transportlīdzekļu iegādei.

⁸ Plašāks skaidrojums par “viena vienota uzņēmuma” definīciju atrodams Eiropas Komisijas izstrādātajā lietotāja rokasgrāmatā un deklarācijas paraugā “Jaunā MVU definīcija”. Pieejams: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_lv.pdf.

⁹ NB! Jāņem vērā, ka ar jēdzienu “uzņēmums” ir jāsaprot jebkurš saimnieciskās darbības veicējs neatkarīgi no juridiskās formas, tai skaitā fiziska persona.

Piemērs:

Saimnieciskās darbības veicējs ražošanas jomā 2019.gadā iesniedz atbalsta sniedzējam atbalsta pieteikumu, pretendējot uz 50 000 *euro de minimis* atbalsta piešķiršanu.

Atbalsta sniedzējs pārbauda atbalsta pretendenta iepriekš saņemto *de minimis* atbalstu par šādiem periodiem 01.01.2017. – 31.12.2017., 01.01.2018. – 31.12.2018 un 01.01.2019. – *de minimis* atbalsta pieteikuma iesniegšanai brīdim.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta sniedzējs	Atbalsta instruments	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa), <i>euro</i>	Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ^{10 11} , <i>euro</i>
20.01.2017.	Finanšu institūcija ALTUM	aizdevums	10,000	500
15.03.2018.	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA)	grants	30,000	30,000
20.10.2018.	Pašvaldība A	nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojums	15,000	15,000
05.01.2019.	Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA)	grants	5,000	5,000

No tabulā iekļautās informācijas izriet, ka līdz brīdim, kad 2019.gadā iesniegts *de minimis* atbalsta pieteikums kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā, saimnieciskās darbības veicējam jau bija piešķirts *de minimis* atbalsts 50 500 *euro* apmērā. Līdz ar to minētais saimnieciskās darbības veicējs ir tiesīgs pretendēt un saņemt *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 līdz 149 500 *euro*, ievērojot visus šī valsts atbalsta regulējuma nosacījumus.

Gadījumos, kad atbalsta sniedzējs pirms lēmuma par jauna *de minimis* atbalsta piešķiršanu konstatē, ka attiecīgais atbalsta sliexnis kopā ar jauno *de minimis* atbalstu varētu tikt pārsniegts, nekādu jaunu *de minimis* atbalstu piešķirt nedrīkst un pieteikums par atbalsta piešķiršanu ir jānoraida.

De minimis atbalsts ir uzskatāms par piešķirtu ar brīdi, kad uzņēmumam ir radušās likumīgas tiesības to saņemt, proti, ar lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas brīdi. Lēmums par *de minimis* atbalsta piešķiršanu¹² – atbalsta sniedzēja pieņemtais lēmums, noslēgtais līgums vai cits dokuments, kurš nosaka pienākumu atbalsta sniedzējam piešķirt *de minimis* atbalstu attiecīgajam atbalsta pretendenta. Datums, kad *de minimis* atbalsts ir izmaksāts, nav uzskatāms par atbalsta piešķiršanas brīdi.

De minimis atbalstu, kas izmaksājams vairākās daļās, ir jādiskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Procentu likme, ko jāizmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas brīdī piemērojamā diskonta likme.¹³

¹⁰ Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents atbilstoši Komisijas regulas Nr.651/2014 (2014.gada 17.jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu, 2.panta 22.punktā ietvertajai definīcijai ir atbalsta summa, kāda tā būtu bijusi, ja atbalsts saņēmējam būtu sniegts dotācijas veidā, pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas.

¹¹ Ja atbalstu piešķir kā dotāciju (grantu), tiek izmantotas summas pirms nodokļu nomaksas vai citiem atskaitījumiem. Ja atbalstu piešķir citā veidā, tad ir nepieciešams aprēķināt atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu (atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšanas formulas un piemērus skatīt 3.pielikumā).

¹² Nav iespējams sniegt izsmeļošu uzskaitījumu ar visiem iespējamajiem juridiskajiem ietvariem, kādos var tikt piešķirts *de minimis* atbalsts, ņemot vērā atbalsta sniedzēju izstrādāto atbalsta pasākumu dizainu/specifiku un individuālo atbalsta projektu daudzveidību. Piem., *de minimis* atbalstu var piešķirt ar atbalsta sniedzēja lēmumu, noslēgtu līgumu, pašvaldības domes lēmumu, iestādes atzinumu, Ministru kabineta rīkojumu u.c. dokumentu.

¹³ Komisijas paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/legal->

2. Izslēgtās nozares un darbības

Ņemot vērā, ka *de minimis* atbalsta piešķiršana ir atbrīvota no paziņošanas pienākuma Eiropas Komisijā, piešķirot šādu atbalstu ir jāievēro virkni ierobežojošu nosacījumu, t.sk., attiecībā uz nozarēm un darbībām, kurām *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 sniegt nav atļauts.

De minimis atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 nedrīkst piešķirt uzņēmumiem, kuri:

a) darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē, uz ko attiecas Padomes Regula (EK) Nr.104/2000¹⁴;

b) nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;

c) darbojas lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības nozarē, šādos gadījumos:

a. ja atbalsta summa ir noteikta, pamatojoties uz šādu produktu, kurus attiecīgais uzņēmums iepircis no primārajiem ražotājiem vai laidis tirgū, cenu vai daudzumu;

b. ja atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka to daļēji vai pilnībā nodod primārajiem ražotājiem¹⁵.

Tāpat *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas Regulu Nr.1407/2013 nedrīkst piešķirt darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešajām valstīm vai dalībvalstīm, t.i., atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām, kā arī atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces.

3. *De minimis* atbalsta instrumenti

De minimis atbalstu drīkst sniegt vienīgi pārredzamam atbalstam, proti, tādām atbalstam, kuram ir iespējams iepriekš precīzi aprēķināt atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu, piemēram, grants, procentu likmju subsīdija, u.c. atbalsta instrumenti, ja tiek ievērots *de minimis* atbalsta robežlielums.

Piemēram, *de minimis* atbalstu kapitāla iepludināšanas veidā uzskata par pārredzamu vienīgi tad, ja vienam vienotam uzņēmumam nodrošinātais kapitāls nepārsniedz *de minimis* robežlielumu. Tāds pats nosacījums ir piemērojams arī *de minimis* atbalstam riska finansējuma pasākumu veidā.

Attiecībā uz *de minimis* atbalstu, ko piešķir aizdevumu un garantiju formā, ir piemērojami specifiski noteikumi:

De minimis atbalstu var sniegt aizdevumu formā, ja:

a) atbalsta saņēmējam nav ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam nav uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība nav izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru. Lielo uzņēmumu gadījumā atbalsta saņēmējam ir jābūt situācijā, kas pielīdzināma vismaz B-kredītreitingam; un

---

[content/EN/ALL/ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmzv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://content/EN/ALL/ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmzv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

¹⁴ Attiecībā uz šo nozari *de minimis* atbalstu var sniegt saskaņā ar Komisijas (ES) regulu Nr.717/2014 (2014.gada 27.jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (turpmāk – Komisijas regula Nr.717/2014).

¹⁵ Attiecībā uz b) punktā minētajām nozarēm *de minimis* atbalstu var sniegt saskaņā ar Komisijas (ES) regulu Nr.1408/2013 (2013.gada 18.decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (turpmāk – Komisijas regula Nr.1408/2013).

b) aizdevumam ir jābūt nodrošinātam vismaz 50% apmērā no aizdevuma un aizdevuma summa nepārsniedz 1 000 000 *euro* piecu gadu laikā vai 500 000 *euro* desmit gadu laikā (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem 500 000 *euro* piecu gadu laikā vai 250 000 *euro* desmit gadu laikā) (skatīt 3.pielikuma 3.1.piemēru); **vai**

c) atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsaucē likmi (skatīt 3.pielikuma 3.2. piemēru).

De minimis atbalstu var sniegt garantiju formā, ja:

a) atbalsta saņēmējam nav ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam nav uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība nav izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru. Lielo uzņēmumu gadījumā atbalsta saņēmējam ir jābūt situācijā, kas pielīdzināma vismaz B-kreditreitingam; un

b) garantijas apmērs nepārsniedz 80% no pamatā esošā aizdevuma un vai garantētā summa ir 1 500 000 *euro* ar garantijas ilgumu uz pieciem gadiem vai 750 000 *euro* uz desmit gadiem (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem 750 000 *euro* piecu gadu laikā vai 350 000 *euro* desmit gadu laikā) (skatīt 3.pielikuma 5.1.piemēru); **vai**

c) atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsaucē likmi (skatīt 3.pielikuma 5.2.piemēru).

4. Nosacījumi, kas jāpiemēro uzņēmumu apvienošanās, iegādes vai sadalīšanas gadījumos

Gadījumos, ja atbalsta pretendents, uzņēmums, kas iesniedz *de minimis* atbalsta pieteikumu, pēdējo trīs gadu laikā ir apvienojies vai sadalījies, atbalsta sniedzējam ir jāņem vērā viss iepriekš saņemtais *de minimis* atbalsts visiem apvienotajiem vai sadalītajiem uzņēmumiem, lai noskaidrotu, vai gadījumā ar jauna *de minimis* atbalsta piešķiršanu netiks pārsniegta *de minimis* robežvērtība (skatīt 2. pielikumu).

NB! Pirms apvienošanās vai iegādes likumīgi piešķirtais *de minimis* atbalsts arī pēc tam tiek uzskatīts par likumīgu pat tad, ja pēc apvienošanās tiek pārsniegta 200 000 *euro* robežvērtība apvienotā uzņēmuma līmenī.

Apvienošanās (un iegādes) gadījumā, lai netiktu pārsniegts maksimālais atbalsta robežlielums, ir jāņem vērā visu katram apvienošanā iesaistītajam uzņēmumam iepriekš piešķirto *de minimis* atbalstu (skatīt 2. pielikuma 1. un 2.piemēru).

Uzņēmuma sadalīšanas atsevišķos uzņēmumos gadījumā *de minimis* atbalstu attiecina uz uzņēmumu, kurš no šī atbalsta guva labumu un kurš ir uzņēmums, kas pārņem darbības, kam tika izmantots atbalsts sākotnēji, vai arī sadala saņemto *de minimis* atbalstu proporcionāli visiem sadalītajiem uzņēmumiem (skatīt 2. pielikuma 3.piemēru).

5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi

Kumulējot *de minimis* atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām, ir jāņem vērā, ka kopējais piešķirtais *de minimis* atbalsta apmērs nedrīkst pārsniegt 200 000 *euro* (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem 100 000 *euro*), t.i., izvērtējot piešķiramo *de minimis* atbalsta apmēru, ir jāņem vērā uzņēmumam pēdējo trīs fiskālo gadu laikā piešķirto *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, Komisijas regulu Nr.1408/2013, Komisijas regulu Nr.717/2014 un Komisijas regulu Nr.360/2012. Tas nozīmē, ka kopējā *de minimis* atbalsta sliednī EUR 200 000 ir jāiekļaujas arī ar Komisijas regulu Nr.717/2014 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums

viena vienota uzņēmuma līmenī ir EUR 30 000), ar Komisijas regulu Nr.1408/2013 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums viena vienota uzņēmuma līmenī ir EUR 25 000), kā arī saimnieciskās darbības veicējam ar Komisijas regulu Nr.360/2012 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums ekonomiskās vienības¹⁶ līmenī ir EUR 500 000¹⁷).

NB! Gadījumā, ja tiek kumulēts *de minimis* atbalsts (kuru sniedz saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013) ar citu *de minimis* atbalstu, ir jāievēro arī konkrētajās citās *de minimis* atbalsta regulās noteiktos robežlielumus (skatīt Attēlu Nr.1 “*De minimis* atbalsta robežlielumi” un 4. pielikumu: Kumulācija (atbalsta summēšana)).

Attēls Nr.1 *De minimis* atbalsta robežlielumi

Gadījumā, ja tiek plānots *de minimis* atbalstu kumulēt ar citu valsts atbalstu, ir jāņem vērā, ka:

a) atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam nedrīkst sniegt, ja šīs kumulācijas rezultātā tiktu pārsniegta maksimālā atbalsta intensitāte vai summa, kāda ir noteikta Komisijas grupu atbrīvojuma regulā¹⁸ vai Eiropas Komisijas lēmumā (papildus piemērus skatīt 4.pielikumā);

b) atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar Komisijas grupu atbrīvojuma regulu vai Eiropas Komisijas lēmumu (papildus piemērus skatīt 4.pielikumā).

6. Procesuālie jautājumi

Lai Latvijā tiktu nodrošināta *de minimis* atbalsta prasību ievērošana, pamatojoties uz Komercedarbības atbalsta kontroles likuma 12.panta 5.punktu, 2018.gada 21.novembrī Ministru kabinetā izskatīti un apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr.715 “Noteikumi par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem” (turpmāk – MK noteikumi Nr.715). MK noteikumi Nr.715 aizstāj 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumus Nr.740 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība un uzskaites veidlapu paraugi”¹⁹.

¹⁶ Ekonomisko vienību veido uzņēmumi, kuru starpā pastāv vismaz viena no šādām attiecībām (arī gadījumā, ja tā pastāv ar viena vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību):

a) *de minimis* atbalsta pretendents ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā komercsabiedrībā vai kādai citai komercsabiedrībai ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums pretendenta komercsabiedrībā;

b) *de minimis* atbalsta pretendents ir funkcionāla, ekonomiska, juridiska vai cita saikne ar citu komercsabiedrību.

¹⁷ Ilustratīvu piemēru par kumulāciju gadījumos, kad atbalsts tiek sniegts saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012, lūdzam skatīt attēlā Nr.2 (III.sadaļā)

¹⁸ Komisijas regula Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr.651/2014)

¹⁹ Tāpat MK noteikumi Nr.715 aizstāj Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumus Nr.741 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība komercsabiedrībām, kuras sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, un uzskaites veidlapu paraugi”, Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumus Nr. 557 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība lauksaimniecības nozarē” un Ministru kabineta 2015.gada 29.septembra noteikumus Nr.558 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība zvejniecības un akvakultūras nozarē”.

MK noteikumi Nr.715 nosaka *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību, izmantojot *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmu, kā arī nosaka veidlapas par sniedzamo informāciju *de minimis* atbalsta uzskaitē un piešķiršanai paraugu (turpmāk – veidlapa). Tāpat MK noteikumi Nr.715 nosaka *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmas saturu, sistēmas izveidošanas un uzturēšanas, sistēmas datu izmantošanas, aktualizācijas un informācijas aprites kārtību, lietotāju lomas un tiesības sistēmā, kārtību, kādā piešķir, bloķē un anulē sistēmas lietošanas tiesības, kā arī lietotāju piekļuves kārtību sistēmai. Plašāk par sistēmas lietošanas noteikumiem lūdzam skatīt Sistēmas lietotāju rokasgrāmatās, kas sagatavotas atbilstoši katrai lietotāju lomai.

Atbalsta pretendents, piesakoties *de minimis* atbalstam un iesniedzot atbalsta sniedzējam pieteikumu *de minimis* atbalsta saņemšanai, pieteikumam pievieno sistēmā sagatavotās veidlapas izdruku vai norāda sistēmā izveidotās un apstiprinātās pretendenta veidlapas identifikācijas numuru. Veidlapā norāda savus datus, ziņas par trīs fiskālo gadu periodā saņemto jebkādu *de minimis* atbalstu viena vienota uzņēmuma līmenī, kā arī datus par citu pretendētājam piešķirto vai plānoto valsts atbalstu iepriekšējo trīs fiskālo gadu periodā, kas sniegts tām pašām attiecināmajām izmaksām. Atbalsta pretendents norāda aktuālāko informāciju par tā atbilstību vienas vienotas komercsabiedrības vai ekonomiskās vienības definīcijai un ziņas par to, vai pēdējo trīs fiskālo gadu laikā viena vienota uzņēmumu līmenī ir notikusi uzņēmumu sadalīšanās, apvienošana vai iegāde.

Atbalsta sniedzējs, savukārt, izvērtējot atbalsta pretendenta pieteikumu *de minimis* atbalstam, ņem vērā tā sniegtās ziņas. Atbalsta pretendents ir atbildīgs par veidlapā sniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, taču atbalsta sniedzējs pārliecinās par atbalsta pretendenta sniegtās informācijas patiesumu vismaz publiskajās informācijas sistēmās. Ja atbalsta pretendenta sniegtā informācija ir nepilnīga, atbalsta sniedzējs lūdz atbalsta pretendentu precizēt veidlapā sniegto informāciju un atbalsta sniedzēja noteiktajā termiņā iesniegt precizētu veidlapu.

Ja atbalsta sniedzējs, izvērtējot atbilstību Komisijas regulas Nr.1407/2013 iekļautajiem nosacījumiem, konstatē, ka pretendents atbilst Komisijas regulas Nr.1407/2013 iekļautajiem nosacījumiem un plānotais atbalsts nepārsniegs Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteikto *de minimis* atbalsta robežlielumu (200 000 euro (kravu komercpārvaldījumu autotransporta uzņēmumiem 100 000 euro)), un, ja plānota kumulācija ar citu atbalstu, netiks pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kā skaidrots Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 2.punktā, tas var pieņemt lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu. Ja atbalsta sniedzējs konstatē, ka atbalsta pretendents neatbilst kādam no Komisijas regulas Nr.1407/2013 iekļautajiem nosacījumiem un/vai minētais *de minimis* atbalsta robežlielums vai attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, piešķirot *de minimis* atbalstu, tiks pārsniegta, tas noraida atbalsta pretendenta pieteikumu.

Ne vēlāk kā nākamās darbdienu laikā pēc minētās pārbaudes un lēmuma pieņemšanas par *de minimis* atbalsta piešķiršanu atbalsta sniedzējs sistēmā ievada un reģistrē informāciju, kas uzskaitīta MK noteikumu Nr.715 26.punktā²⁰.

NB! Lēmums par *de minimis* atbalsta piešķiršanu tiek izsniegts ārpus *de minimis* sistēmas. Atbalsta reģistrēšanu sistēmā nevar uzskatīt par lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu un atbalsta reģistrēšana sistēmā nedod tiesības atbalsta pretendētājam pieprasīt *de minimis* atbalstu no atbalsta sniedzēja un nerada pienākumu atbalsta sniedzējam izmaksāt atbalsta pretendētājam *de minimis* atbalstu.

7. Uzraudzība

Atbalsta sniedzējam ir pienākums glabāt visu informāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu, ka, piešķirot *de minimis* atbalstu, ir bijuši ievēroti Komisijas regulas Nr.1407/2013 nosacījumi. Informāciju atbalsta sniedzējam ir jāglabā 10 gadus no dienas, kad atbalsta programmas ietvaros

²⁰ Sīkāk par *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmu lūdzam skatīt MK noteikumos Nr.715 un Sistēmas lietotāju rokasgrāmatā, kas sagatavotas un pieejamas atbilstoši lietotāju lomai *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā.

piešķirts pēdējais atbalsts (ja *de minimis* atbalsts sniegts atbalsta programmas ietvaros) vai kad konkrētajam *de minimis* atbalsta pretendenta šāds atbalsts piešķirts (individuālā atbalsta piešķiršanas gadījumā). Savukārt, *de minimis* atbalsta saņēmējs 10 gadus no dienas, kad tam ir piešķirts *de minimis* atbalsts, glabā savā rīcībā esošo informāciju, kas saistīta ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu.

II nodaļa - Kā ieviest de minimis atbalsta pasākumu? Nosacījumi, kas jāņem vērā de minimis atbalsta pasākumu plānotājiem normatīvā akta izstrādē

De minimis atbalsta pasākums var būt īstenots kā atbalsta programmas ietvaros piešķirts individuālais atbalsts vai individuāls *ad hoc* atbalsts ārpus atbalsta programmas.

Lai nodrošinātu nacionālā tiesiskā regulējuma, piemēram, Ministru kabineta noteikumu, pašvaldību saistošo noteikumu, lēmumu, u.tml. (turpmāk – Noteikumi), kas nosaka plānotā atbalsta pasākuma ieviešanas kārtību, atbilstību *de minimis* atbalsta normām, ir jāievēro vairāki nosacījumi, kas jāņem vērā *de minimis* atbalsta pasākumu plānotājiem/ieviesējiem, izstrādājot normatīvo aktu (atbalsta programmu). Nosacījumi ir uzskaitīti zemāk.

Iesakām normatīvā akta izstrādei papildus skatīt 5.pielikumu “Pārbaudes lapa”.

Gadījumos, kad plānots pieņemt lēmumu piešķirt individuālu *ad hoc* atbalstu (atsevišķs lēmums par atbalsta piešķiršanu, ja nav atbalsta programmas), izvērtējumam par atbilstību *de minimis* regulējuma nosacījumiem jābūt veiktam pirms lēmuma pieņemšanas un ietvertam, piemēram, pieņemtā lēmuma aprakstošajā daļā.

Jāpiebilst, ka atbalsta sniedzējam ir tiesības, veidojot pasākumu atbilstoši sasniedzamajam mērķim, paredzēt stingrākus vai citus papildus nosacījumus *de minimis* atbalsta saņēmējam.

1. Pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti

Noteikumos ir jānorāda pasākuma mērķi un atbalsta instrumentu.

Piemērs (1):

a) “Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apgrozāmo līdzekļu iegādei ražošanas procesa nodrošināšanai.”

b) “Atbalsts tiek sniegts aizdevumu veidā.”

c) “Šo noteikumu ietvaros aizdevuma vai garantijas ņēmējs ir Latvijas Republikā reģistrēta komercdarbība vai lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība.”

Piemērs (2):

a) “Noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek piešķirti nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi fiziskām un juridiskām personām, kuras veic saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā vai kuru nekustamie īpašumi tiek izmantoti šajos noteikumos noteiktās saimnieciskās darbības veikšanai.”

b) “Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu var piešķirt nodokļa maksātājiem par ēkām (telpu grupām), inženierbūvēm un zemi, kas tiek izmantoti ražošanas vajadzībām – .... % apmērā, sākot no gada, kad uzsākta saražotās produkcijas realizācija, un uzņēmuma gada vidējais nodarbināto skaits iepriekšējā taksācijas gadā ir 10 vai vairāk nodarbinātie.”

2. Atbalsta saņēmēji

Noteikumos jānorāda, kādi atbalsta saņēmēji (piemēram, MVU un/vai lielle uzņēmumi, fiziskas personas – saimnieciskās darbības veicēji vai uzsācēji, kooperatīvi utt.) pasākuma ietvaros var/nevar pretendēt uz atbalstu.

Lai arī grantu gadījumā Komisijas regula Nr.1407/2013 neparedz izslēgt no Komisijas regulas Nr.1407/2013 darbības jomas grūtībās nonākušus uzņēmumus, kas atbilst definīcijai, kas noteikta Eiropas Komisijas paziņojumā “*Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai*” (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 31.jūlijs, C 249), ES fondu noteikumi neļauj piešķirt finansējumu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Līdz ar to, lai varētu pretendēt uz ES fondu finansējumu, izstrādājot jaunus noteikumu projektus, šie kritēriji būtu iekļaujami.

NB! Jāņem vērā specifiskie nosacījumi, ja atbalstu piešķir galvojumu un aizdevumu veidā.

Piemēri:

a) “Šo noteikumu ietvaros atbalsta saņēmējs ir Latvijas Republikā reģistrēts:

(1) sīkais (mikro), mazais un vidējais komersants vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas atbilst Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 26.jūnijs, L 187) 1.pielikumā noteiktajām definīcijām;

(2) liels komersants vai lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas neatbilst Komisijas Regulas Nr.651/2014 1.pielikumā noteiktajām definīcijām.”

b) “Atbalstu samazinātas nomas maksas veidā nevar piemērot, ja potenciālajam nomniekam ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru.”

3. Neatbalstāmās nozares un darbības, izmaksu nošķiršana

Noteikumos ir jāiekļauj tās nozares un darbības, kurām netiek piešķirts *de minimis* atbalsts. Kā arī, ja pastāv iespēja, ka saimnieciskās darbības veicējs, kuram piemēro atbalstu, darbojas arī nozarēs, kam atbalsts var tikt sniegts ar citām *de minimis* regulām, ir jāietver arī nosacījums par darbību un izmaksu nošķiršanu.

De minimis atbalstu ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 nepiešķir zvejniecības un akvakultūras, lauksaimniecības produktu primārās ražošanas un lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības (ar nosacījumiem) nozarēs, t.i., nozarēm, kas minētas regulas 1.panta 1.punkta a) - c) apakšpunktos.

De minimis atbalstu ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 nepiešķir darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām un, ja importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces, t.i., neatbalstāmām darbības, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta d) - e) apakšpunktos.

Piemērs:

“Atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības nozarēm un darbībām, kuras minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punktā.”

NB! Lai nodrošinātu to, ka *de minimis* atbalsts, kas tiek piešķirts saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, nesniedz labumu nozarēm, kas minētas regulas 1.panta 1.punkta a) - c) apakšpunktos, noteikumos ir jāiekļauj nosacījums par izmaksu nošķiršanu.

Piemēri:

a) “Ja saimnieciskās darbības veicējs, kuram piemēro atbalstu, darbojas arī nozarēs, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta "a", "b" vai "c" apakšpunktā, tas nodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nošķiršanu no tām darbībām, kurām piešķirts *de minimis* atbalsts, nodrošinot, ka darbības minētajās nozarēs negūst labumu no piešķirtā atbalsta.”

b) “Ja saimnieciskās darbības veicējs, kuram piemēro atbalstu, darbojas arī nozarēs, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta "a", "b" vai "c" apakšpunktā, tas

nodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nošķiršanu atbilstoši tam, kā norādīts Komisijas Regulas Nr.1407/2013 1.panta 2.punktā.”

Ja noteikumos paredzēti pasākumi – mārketinga nodrošināšana un produkcijas realizācija, kā arī jaunu tirgu apgušana, tad noteikumos jāiekļauj šādi nosacījumi:

“Pasākumu ietvaros organizējot reklāmas pasākumus tiek ievērotas šādas prasības:

- a. reklāmas kampaņai jābūt vispārējai pēc savas būtības un tai ir jāsniedz labums visiem attiecīgā veida produktu ražotājiem;**
- b. reklāmas ietvaros netiek minēta produktu izcelsmes valsts;**
- c. reklāmu var īstenot ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.”**

Komisijas regulas Nr.1407/2013 preambulas 9.apsvērumā minētais eksporta atbalsts ir skaidrots kā: atbalsts, kas tieši saistīts ar eksportētājiem daudzumiem, atbalsts izplatīšanas tīkla izveidei un darbībai, atbalsts citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbību.

Ar eksportu saistītas darbības nav, piemēram, atbalsts, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar piedalīšanos tirdzniecības izstādēs; pētījumu vai konsultāciju pakalpojumi, kas vajadzīgi jauna vai esoša produkta laišanai tirgū jaunā tirgū citā dalībvalstī vai trešā valstī; atbalsts vispārējai apmācībai, piemēram, valodu apmācībai; produktu reģistrācija un sertifikācija nav tieši saistīta ar eksportētājiem daudzumiem vai tieši veicina eksporta infrastruktūras attīstību (taču šādam atbalstam nevajadzētu atbrīvot uzņēmumu no kārtējiem (atkārtotiem) izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām).

Atbalsta sniedzējs ir tiesīgs ierobežot pasākuma darbības jomu, izslēdzot citas darbības un uzņēmumus no pasākuma darbības jomām.

4. Atbalsta apmērs

Noteikumos jānorāda maksimāli pieļaujama atbalsta apmērs.

Atbalsta apmērs vienam saimnieciskās darbības veicējam vai vienai saimnieciskās darbības veicēja saistīto personu grupai (vienam vienotam uzņēmumam (sk. 1.pielikumu)) kopā ar attiecīgajā fiskālajā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto *de minimis* atbalstu, nedrīkst pārsniegt Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktā maksimālā *de minimis* atbalsta apmēru, t.i., atbalsts jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 200 000; kravu komercpār vadājumu autotransporta uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 100 000. *De minimis* atbalstu nevar izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei.

Piemērs:

“Piešķirot atbalstu, vienam vienotam uzņēmumam sniegtā *de minimis* atbalsta kopējā summa nedrīkst pārsniegt Komisija regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktos ierobežojumus. Viens vienots uzņēmums atbilst Komisijas Regulas Nr.1407/2013 2.panta 2.punktā noteiktajai „viena vienota uzņēmuma” definīcijai.”

Piešķirot atbalstu aizdevumu un garantiju veidā, noteikumos jābūt noteiktam, kādā veidā tiks noteikts atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (saukts arī par bruto subsīdijas ekvivalentu).

Piemēri:

a) “Aizdevuma bruto dotācijas ekvivalentu *euro* saimnieciskās darbības veicējiem aprēķina, faktiski samaksāto procentu summu atskaitot no procentu summas, kura jāmaksā saskaņā ar Eiropas Komisijas konkrētajam periodam noteikto bāzes likmi, kā arī riska likmi, kuras procentuālais apmērs tiek noteikts atbilstoši sabiedrības "Altum" izsniegtajam aizdevuma saņēmēja reitingam un piedāvātajam nodrošinājumam (bāzes un risku likmes publicētas Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta mājaslapā internetā)”.

b) “Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ir visa aizdevuma summa”.

5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi

Noteikumos jāiekļauj kumulācijas nosacījumi, t.i., ņemot vērā, vai de minimis atbalsts tiek piešķirts vienam samnieciskās darbības veicējam vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, citām attiecināmajām izmaksām vai vispār tas nav piešķirts konkrētu izmaksu segšanai. Kā arī jāņem vērā to, vai noteikumi neparedz sniegt atbalstu vēl ar kādu citu *de minimis* regulu (papildus skatīt 4.pielikumu).

Piemēri (gadījumā, ja atbalstu plānots sniegt kā *de minimis* atbalstu):

a) “Kumulēt *de minimis* atbalstu var ar citu *de minimis* atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 1.punktu, ja pēc atbalstu apvienošanas atbalsta vienībai vai izmaksu pozīcijai attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 %”

b) “Šajos noteikumos minētajiem pretendentiem piešķirto atbalstu drīkst kumulēt ar citu *de minimis* atbalstu līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā vai Komisijas regulas Nr.717/2014 3.panta 2.punktā, vai Komisijas regulas Nr.1408/2013 3.panta 3.a.punktā, vai Komisijas regulas Nr.360/2012 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam.”

Piemērs (gadījumā, ja atbalstu plānots sniegt arī ar citiem komercdarbības atbalsta regulējumiem):

“Atbalstu var apvienot ar atbalstu vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas sniegts citā atbalsta programmā vai individuālajā atbalsta projektā, tajā skaitā pašvaldības sniegtu atbalstu vai *de minimis* atbalstu, nepārsniedzot maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti, kas noteikta citā atbalsta programmā vai individuālajā atbalsta projektā, kā arī Eiropas Komisijas lēmumā noteikto maksimālo atbalsta apmēru.”

NB! Papildus, projekta ietvaros kumulējot de minimis atbalstu ar reģionālo atbalstu vienmēr jāievēro, ka 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta!

Atbalsta piešķirējs drīkst noteikt, ka konkrētajam pasākumam attiecināmajām izmaksām piešķirtais *de minimis* atbalsts nav summējams (kumulējams/ apvienojams/ kombinējams).

Piemērs:

“Atbalstu piešķir pretendentam, ja tas nesāņem vai neparedz saņemt *de minimis* vai citu atbalstu par tām pašām attiecināmajām izmaksām citu aktivitāšu ietvaros no vietējiem, reģionālajiem, valsts vai Eiropas Savienības līdzekļiem.”

6. Uzraudzība un dokumentu uzglabāšana

Lai ievērotu Komisijas regulā Nr.1407/2013 ietvertos uzraudzības nosacījumus, tai skaitā ņemot vērā Ministru kabineta noteikumos Nr.715 ietvertās normas, noteikumos būtu iekļaujami Komisijas regulā Nr.1407/2013 6.panta 1.punktā minētie nosacījumi gan attiecībā uz informācijas apmaiņu (atbalsta pretendentu veidlapu sagatavošanu sistēmā un atbalsta sniedzēja pienākumu sistēmā ievadīt informāciju par konkrēto piešķirto *de minimis* atbalstu), gan arī attiecībā uz dokumentu un informācijas glabāšanu.

Piemēri (attiecībā uz Sistēmas izmantošanu):

a) “Ievērojot normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem, kopā ar projekta pieteikumu pretendents iesniedz *de minimis* sistēmā sagatavotās veidlapas izdruku vai norāda *de minimis* sistēmā izveidotās un apstiprinātās atbalsta pretendenta veidlapas identifikācijas numuru.”

b) "Atbalsta sniedzējs pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu finansējuma saņēmējam un veic tā reģistrāciju *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā, ievērojot normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem."

Piemērs (attiecībā uz informācijas glabāšanu):

"Atbalsta sniedzējs un atbalsta saņēmējs datus *de minimis* atbalstu programmas ietvaros glabā 10 fiskālos gadus, sākot no dienas, kurā saskaņā ar šo programmu piešķirts pēdējais individuālais atbalsts."

7. Nosacījumi uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos

Ņemot vērā Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 8. un 9.punktus, kas nosaka *de minimis* atbalsta nosacījumus uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos, nolikumā ieteicams iekļaut šādu informāciju.

Piemērs:

"x.1. Ja tiek konstatēts, ka uzņēmums ir ticis apvienots vai iegādāts, ņem vērā visu katram apvienošanā vai iegādē iesaistītajam uzņēmumam iepriekš piešķirto *de minimis* atbalstu;

x.2. ja tiek konstatēts, ka uzņēmums ir ticis sadalīts, saņemto *de minimis* atbalstu attiecina uz to uzņēmumu, kas guva labumu no saņemtā *de minimis* atbalsta un kas pārņēma darbības, kurām sākotnēji tika izmantots *de minimis* atbalsts, vai, ja minētā attiecināšana nav iespējama, saņemto *de minimis* atbalstu attiecina proporcionāli, pamatojoties uz uzņēmuma pašu kapitāla bilances vērtību sadales faktiskajā datumā."

8. Atbalsta piešķiršanas brīdis

Atbalsta piešķiršanas brīža identificēšana ir būtisks priekšnosacījums korektai interpretācijai par datumu, kurā *de minimis* atbalsts ir ticis piešķirts tā saņēmējam. Attiecīgi, atbalsta saņēmējam būtu jābūt skaidrībai jautājumā par brīdi, kad tam ir radušās likumīgas tiesības saņemt *de minimis* atbalstu, savukārt atbalsta sniedzēja līmenī tiktu novērsts nelikumīga komercdarbības atbalsta sniegšanas risks.

Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 4.punkts nosaka, ka *de minimis* atbalstu uzskata par piešķirtu brīdī, kad uzņēmumam saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu ir piešķirtas likumīgas tiesības saņemt atbalstu, neatkarīgi no datuma, kurā *de minimis* atbalsts uzņēmumam izmaksāts. No minētās normas izriet, ka likumīgas tiesības saņemt *de minimis* atbalstu uzņēmumam (atbalsta pretendenta) rodas brīdī, kad atbalsta sniedzējs ir pieņēmis lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu²¹, un kura pieņemšanas brīdī atbalsta sniedzējs ir veicis atbalsta pretendenta izvērtēšanu atbilstoši visiem *de minimis* atbalsta nosacījumiem. Proti, atbalsta sniedzējs ir izvērtējis, vai konkrētais *de minimis* atbalsts tiek piešķirts atbalstāmajām nozarēm un darbībām, vai ir nodrošināta neatbalstāmo nozaru un darbību nošķiršana, vai precīzi aprēķinātā piešķiramā *de minimis* atbalsta summa, kas norādīta lēmumā, nepārsniegs *de minimis* atbalsta robežvērtību (sliksni) kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo (kalendāro) gadu periodā viena vienota uzņēmuma/ekonomiskās vienības līmenī, vai ir ievēroti specifiskie nosacījumi attiecībā uz *de minimis* atbalstu aizdevumu un garantiju veidā, vai ir ievēroti *de minimis* atbalsta kumulācijas ar citu *de minimis* atbalstu vai citu valsts atbalstu nosacījumi u.c. *de minimis* atbalsta piešķiršanas nosacījumi.

---

²¹ MK noteikumu Nr.715 3.6.apakšpunktā noteikts, ka lēmums par *de minimis* atbalsta piešķiršanu ir atbalsta sniedzēja pieņemtais lēmums, noslēgtais līgums vai cits dokuments, kurš piešķir atbalsta pretendenta likumīgas tiesības saņemt *de minimis* atbalstu.

Līdz ar to noteikumos ir jābūt skaidri noteiktam, kurš brīdis tiek uzskatīts par *de minimis* atbalsta piešķiršanas brīdi (ar to saprotot dažādus dokumentus, kas piemēroti konkrētajai situācijai un ko savos noteikumos ir noteicis atbalsta pasākuma izstrādātājs/atbalsta sniedzējs, piemēram, lēmums par atbalsta piešķiršanu, līgums par projekta īstenošanu, Ministru Kabineta rīkojums, pašvaldības domes lēmums u.c.).

Piemērs:

a) “[atbalsta sniedzējs] saimnieciskās darbības veicējam atbalstu piešķir brīdī, kad [atbalsta sniedzējs] pieņem lēmumu par aizdevuma vai garantiju piešķiršanu.”

b) “Par atbalsta piešķiršanas dienu uzskatāma diena, kad [atbalsta sniedzējs] pieņēmis lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu vai izdevis atzinumu par lēmumā noteikto nosacījumu izpildi, ja iepriekš pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu ar nosacījumu.”

9. Atbalsta atgūšana

Ņemot vērā aktuālāko Eiropas Savienības tiesas judikatūru, noteikumos ir jāietver nosacījums, kas paredz komercdarbības atbalsta atgūšanu kopā ar procentiem, ja komercdarbības atbalsta saņēmējs ir pārkāpis Komisijas regulas Nr. 1407/2013 prasības.

Piemērs:

“Ja atbalsta saņēmējs ir pārkāpis Komisijas regulas Nr.1407/2013 prasības, atbalsta saņēmējam ir pienākums atmaksāt [institūcija – atbalsta sniedzējs] visu projekta ietvaros saņemto valsts atbalstu kopā ar procentiem, ko publicē Eiropas Komisija saskaņā ar Komisijas 2004.gada 21.aprīļa regulas (EK) Nr.794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai, 10.pantu, tiem pieskaitot 100 bāzes punktus, no dienas, kad valsts atbalsts tika izmaksāts finansējuma saņēmējam līdz tā atgūšanas dienai, ievērojot Komisijas 2004.gada 21.aprīļa regulas (EK) Nr.794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108.panta piemērošanai, 11.pantā noteikto procentu likmes piemērošanas metodi.”

10. Diena, līdz kurai piešķirams atbalsts saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013

Gadījumos, kad atbalsta programmas ilgums plānots vairākus gadus, noteikumos ir jānosaka diena, līdz kurai piešķirams atbalsts ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013, lai nodrošinātu, ka tas tiek piešķirts Komisijas regulas Nr. 1407/2013 spēkā esamības periodā. Pēc regulas spēkā esības perioda beigām jebkurai *de minimis* atbalsta programmai, kas atbilst šīs regulas nosacījumiem, šī regula ir piemērojama vēl sešus turpmākos mēnešus.

Līdz ar to noteikumos ir nepieciešams iekļaut punktu, nosakot termiņu *de minimis* atbalsta piešķiršanai (termiņš lēmuma pieņemšanai; jautājumu par ‘lēmuma pieņemšanas’ brīdi lūdzam skatīt iepriekš).

Gadījumā, ja Komisijas regulas Nr. 1407/2013 spēkā esamības periods tiks pagarināts, par attiecīgu termiņu varēs tikt pagarināta arī iespēja piešķirt *de minimis* atbalstu konkrētajā atbalsta programmā (nepieciešami atbalsta programmas grozījumi, ja tajā noteikts konkrēts datums).

Piemērs:

“*De minimis* atbalstu šo noteikumu ietvaros piešķir līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 8.pantā minētajam spēkā esības termiņam.”

III nodaļa – Papildu nosacījumi attiecībā uz Komisijas regulu Nr.360/2012

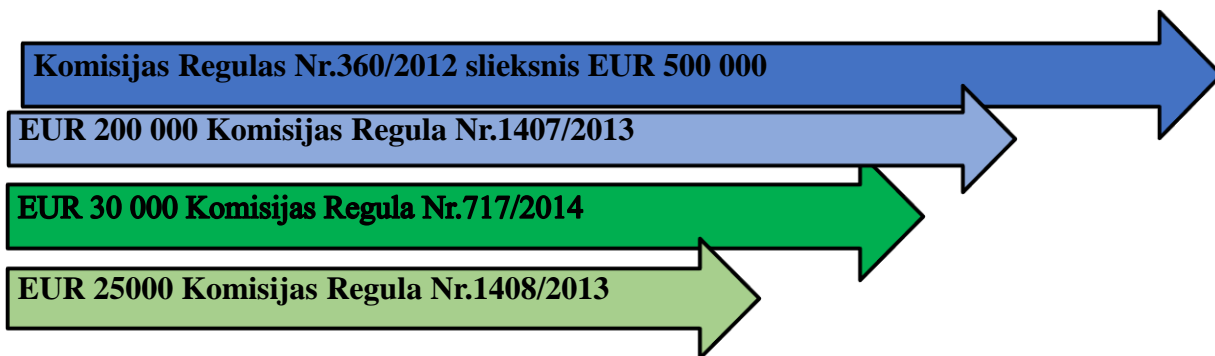
Komisijas 2012.gada 25.aprīļa Regula par LESD 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk – Komisijas regula Nr.360/2012) ir piemērojama atbalstam, kas piešķirts tikai vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu (turpmāk – VTNP) sniegšanai. Komisijas regula Nr.360/2012 nevar būt attiecināma uz citām darbībām, kas nav noteiktas kā VTNP.

Atbalstu uzņēmumam saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012 var piešķirt, ievērojot tajā uzskaitītos nosacījumus, tai skaitā:

1) kopējā atbalsta summa, kas piešķirta uzņēmumam VTNP sniegšanai, nedrīkst pārsniegt EUR 500 000 robežlielumu jebkuru trīs fiskālo gadu periodā; *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012 var kumulēt ar *de minimis* atbalstu saskaņā ar citām *de minimis* regulām līdz EUR 500 000 robežlielumam, ievērojot arī citās *de minimis* regulās noteiktos robežlielumus;

2) uzņēmumam jābūt rakstveidā pilnvarotam sniegt VTNP, attiecībā uz kuru atbalsts tiek piešķirts ar Komisijas regulu Nr.360/2012.

Attēls Nr.2. De minimis atbalsta kumulācijas nosacījumi, kumulējot ar Komisijas regulu Nr.360/2012

NB! Eiropas Komisija ir norādījusi, ka, piešķirot atbalstu atbilstoši Komisijas regulas Nr.360/2012 prasībām, *de minimis* atbalsta pretendents jāvērtē “ekonomiskas vienības” līmenī, kā to interpretējusi Eiropas Savienības tiesa. Jēdziens "viens vienots uzņēmums", kas minēts citās *de minimis* regulās, ir šaurāks jēdziens, nekā jēdziens “ekonomiska vienība”, proti, “ekonomiska vienība” ir savstarpēji saistītas komercsabiedrības, starp kurām pastāv funkcionāla, ekonomiska, juridiska vai cita saikne, tai skaitā akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums.

Eiropas Savienības tiesa savos lēmumos ir atzinusi, ka vairākas atsevišķas juridiskas personas arī var tikt uzskatītas par vienu “ekonomisku vienību”, pamatojoties uz kontrolējošās daļas vai funkcionālu, ekonomisku, juridisku un citu saistību. Attiecīgi, piešķirot atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012, ir jāpārbauda visus uzņēmumus, kuri veido ekonomisko vienību, proti, uzņēmumus, kuru starpā pastāv vismaz viena no šādām attiecībām (arī gadījumā, ja tā pastāv ar vienu vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību):

a) *de minimis* atbalsta pretendents ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā komercsabiedrībā vai kādai citai komercsabiedrībai ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums pretendenta komercsabiedrībā;

b) *de minimis* atbalsta pretendents ir funkcionāla, ekonomiska, juridiska vai cita saikne ar citu komercsabiedrību.

NB! Ņemot vērā to, ka pilnvarot uzņēmumu sniegt VTNP un piešķirt kompensāciju par VTNP nodrošināšanu var arī piemērojot Komisijas 2011.gada 20.decembra Lēmumu 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem

uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk – Lēmums), Latvijā Lēmums ir visbiežāk izplatītais valsts atbalsta regulējums VTNP gadījumā. Lūdzam skatīt FM mājas lapā arī VTNP rokasgrāmatu.

Komisijas regulu Nr.360/2012 nepiemēro atbalstam:

- a) ko piešķir uzņēmumiem, kuri darbojas zivsaimniecības un akvakultūras nozarēs, vai kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;
- b) kas sniegts uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību pie nosacījuma, ka atbalsta summa ir noteikta, pamatojoties uz produktu, kurus attiecīgais uzņēmums iepircis no sākotnējiem ražotājiem vai laidis tirgū, cenu un daudzumu, vai pie nosacījuma, ka atbalstu daļēji vai pilnībā nodod sākotnējiem ražotājiem;
- c) kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai ES dalībvalstīm, proti, atbalstam, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, ar izplatīšanas tīkla izveidošanu un darbību vai ar citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām;
- d) kas piešķirts ar nosacījumu, ka importētu preču vietā tiek izmantotas vietējās preces.;
- e) Kas sniegts ogļrūpniecības nozares uzņēmumiem un uzņēmumiem, kuri veic kravu komercpārvadājumus ar autotransportu;
- f) grūtībās nonākušiem uzņēmumiem tādā nozīmē, kā tie definēti Kopienas pamatnostādnes par komercdarbības atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (2014/C 249/01).

Ja uzņēmums darbojas nozarēs, kas izslēgtas no Komisijas regulas Nr.360/2012 darbības jomas un nozarēs, kas nav izslēgtas no šīs regulas piemērošanas jomas, Komisijas regulu Nr.360/2012 piemēro tikai atbalstam, ko piešķir attiecībā uz nozarēm, kuras nav izslēgtas no regulas darbības jomas, ar nosacījumu, ka tiek nodrošināts tas, ka darbības izslēgtajās nozarēs negūst labumu no de minimis atbalsta saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012, izmantojot piemērotus nodalīšanas līdzekļus kā darbību nošķiršana vai izmaksu nošķiršana.

Ja saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012 piešķirtā *de minimis* atbalsta kopējā summa uzņēmumam VTNP sniegšanai pārsniedz noteikto augšējo robežu, minētajam atbalstam Komisijas regulu Nr.360/2012 piemērot nedrīkst, pat attiecībā uz daļu, kas nepārsniedz šo augšējo robežu. Jāatzīmē, ka *de minimis* atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012, nekumulē ar jebkādu kompensāciju par to pašu VTNP, vai kompensācija ir vai nav komercdarbības atbalsts (VTNP *de minimis* regulas 2.panta 8.punkts).

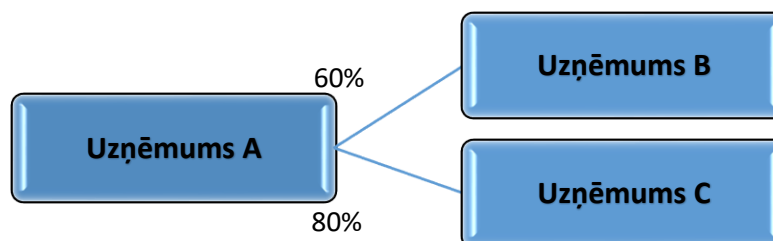
Ņemot vērā kumulācijas ierobežojumu, kas noteikti Komisijas regulā Nr.360/2012, kā arī to, ka atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.360/2012 nepiešķir grūtībās nonākušam uzņēmumam, savukārt, Lēmumā tādu ierobežojumu nav, pilnvarojumus uzņēmumam nodrošināt VTNP un piešķirt kompensāciju (atbalstu) par attiecīgā VTNP nodrošināšanu, ir lietderīgāk noteikt, piemērojot Lēmumu pilnvarojuma aktā iekļaujot visu informāciju, kas noteikta Lēmumā.

IV nodaļa - Pielikumi

1. Pielikums: Viens vienots uzņēmums

1.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 60% no uzņēmuma B un 80% no uzņēmuma C.

Uzņēmums C piesakās *de minimis* atbalstam 2019.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2016	2017	2018
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2019.gadā?

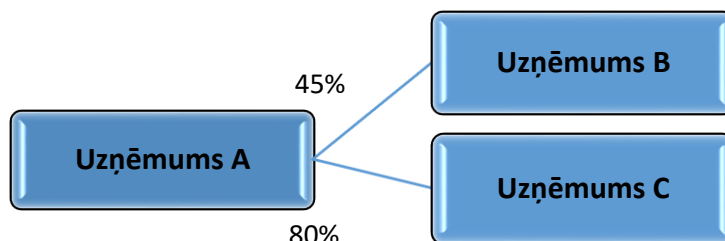
Atbilde:

EUR 50 000, jo uzņēmumi A, B and C veido vienu vienotu uzņēmumu saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktu. Kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodā uzņēmums A, B and C kopā ir saņēmuši EUR 150 000 *de minimis* atbalstu (50 000+40 000+30 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 roberžlielumam ir palikuši EUR 50 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā kārtējo un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2016.gadā netiek ņemts vērā.

2.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 45% no uzņēmuma B un 80% no uzņēmuma C.

Uzņēmums C piesakās *de minimis* atbalstam 2019.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2016	2017	2018
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2019.gadā?

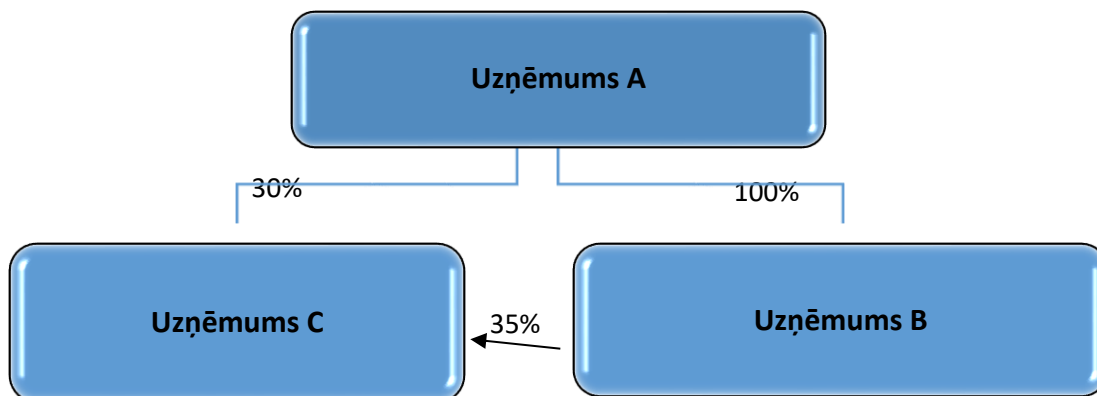
Atbilde:

EUR 90 000, jo tikai uzņēmums A un C veido vienotu vienotu uzņēmumu atbilstoši ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktam. Uzņēmumam A nav balsu vairākums uzņēmuma B, līdz ar to uzņēmuma B ieraksti par tam kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu laikā piešķirto *de minimis* atbalstu nav jāņem vērā. Kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu laikā uzņēmums A un C kopā ir saņēmuši *de minimis* atbalstu EUR 110 000 apmērā (30 000+50 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 robežlielumam ir palikuši EUR 90 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā kārtējo un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2016.gadā netiek ņemts vērā.

3.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 100% no uzņēmuma B un 30% no uzņēmuma C. Uzņēmumam B pieder 35% balsstiesības uzņēmumā C.

Uzņēmums C piesākās *de minimis* atbalstam 2019.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2016	2017	2018
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2019.gadā?

Atbilde:

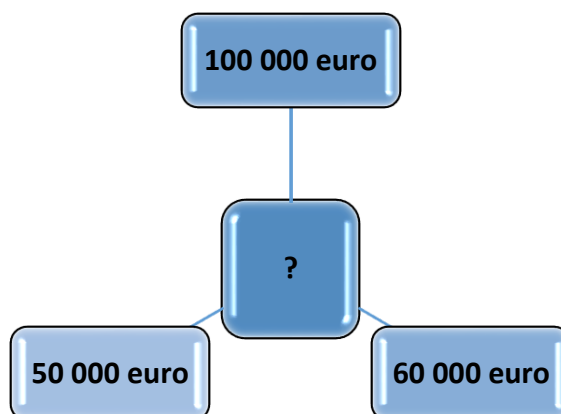
EUR 5 000, jo uzņēmums A, B un C veido vienu vienotu uzņēmumu atbilstoši ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktam. Lai gan uzņēmumam A un B atsevišķi nepieder balsu vairākums uzņēmumā C, uzņēmumam A ir balsu vairākums uzņēmumā B, līdz ar to uzņēmuma A un B balsis uzņēmumā C ir skatāmas kopā. Kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu laikā uzņēmums A, B un C kopā ir saņēmuši *de minimis* atbalstu EUR 150 000 apmērā (50 000+40 000+30 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 robežlielumam ir palikuši EUR 50 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2016.gadā netiek ņemts vērā.

2. Pielikums: Apvienošanās, sadalīšanās, iegāde

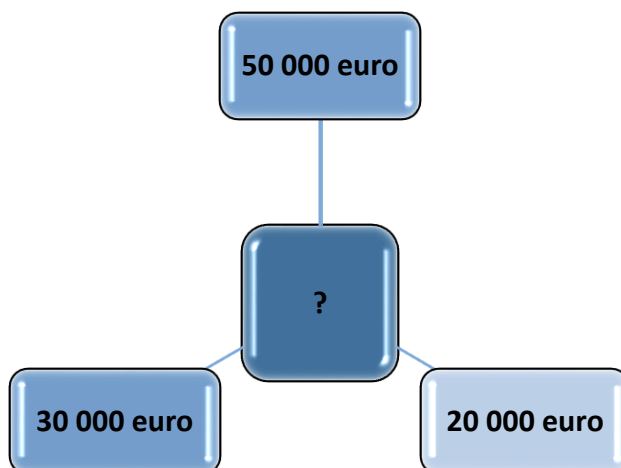
1. piemērs. Apvienošanās:

Uzņēmums, kas pēdējo trīs gadu laikā ir bijis apvienots, pretendē uz *de minimis* atbalsta piešķiršanu. Pēdējos divos fiskālajos gados apvienotajiem uzņēmumiem ir bijis piešķirts *de minimis* atbalsts 50 000 euro, 100 000 euro un 60 000 euro. Ņemot vērā, ka kopējais apvienotajiem uzņēmumiem piešķirtais *de minimis* atbalsts kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodā pārsniedz 200 000 euro robežlielumu, jaunu *de minimis* atbalstu apvienotajam uzņēmumam piešķirt vairs nedrīkst (tomēr līdz apvienošanai piešķirtais *de minimis* atbalsts ir uzskatāms par likumīgu).

2. piemērs. Apvienošanās:

Uzņēmums, kas pēdējo trīs gadu laikā ir bijis apvienots, pretendē uz *de minimis* atbalstu. Pēdējos divos fiskālajos gados apvienotajiem uzņēmumiem ir bijis piešķirts *de minimis* atbalsts 50 000 euro, 30 000 euro un 20 000 euro. Ņemot vērā, ka kopējais apvienotajiem uzņēmumiem piešķirtais *de minimis* atbalsta apmērs kārtējā un iepriekšējo divu fiskālo gadu periodā nepārsniedz 200 000 euro robežlielumu, jaunu *de minimis* atbalstu apvienotajam uzņēmumam var piešķirt vēl 100 000 euro apmērā.

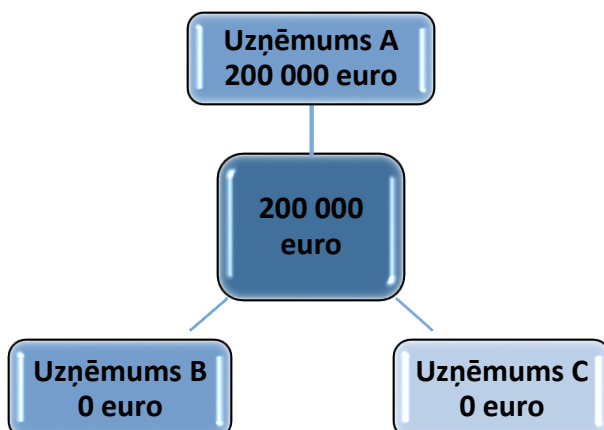

Gadījumā, ja uz *de minimis* atbalstu pretendē uzņēmums, kas pēdējo trīs fiskālo gadu periodā ir sadalījies divos vai vairākos uzņēmumos, piešķirto *de minimis* atbalstu ir jāattiecina uz to uzņēmumu, kas ir guvis labumu.

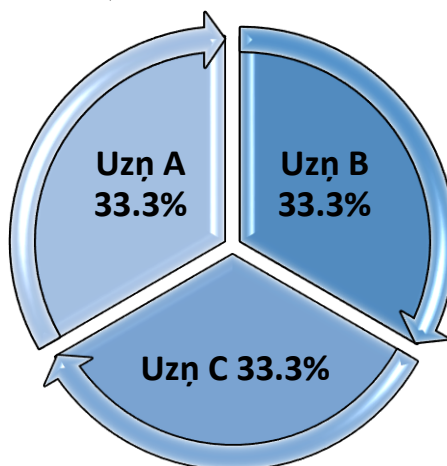
3. piemērs. Sadalīšanās:

Uzņēmums B, kas bija daļa no uzņēmuma (tagad uzņēmums ir sadalījies) un kam pēdējo trīs fiskālo gadu laikā bija piešķirts *de minimis* atbalsts, pretendē uz jaunu *de minimis* atbalstu. Uzņēmums bija saņēmis *de minimis* atbalstu iekārtas iegādei. Pēc sadalīšanās iekārta palika

uzņēmuma A īpašumā, līdz ar to piešķirto *de minimis* atbalstu, par ko tika iegādāta iekārta, ir jāattiecinā uz uzņēmumu A. Tādējādi uzņēmums B var saņemt *de minimis* atbalstu 200 000 *euro* apmērā.

Ja iepriekš piešķirto *de minimis* atbalstu nav iespējams attiecināt uz konkrētu aktivitāti un konkrētu uzņēmumu pēc sadalīšanās, tad piešķirto *de minimis* atbalstu uz sadalītajiem uzņēmumiem ir jāattiecinā proporcionāli (atbilstoši katra sadalītā uzņēmuma pamatkapitālam).

3. Pielikums: Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta (atbalsta summas) aprēķināšana

1.piemērs:

Grants un tā diskontēšana

1.1. Ja grants tiek izmaksāts vienā maksājumā līdz ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu, atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ir vienāds ar granta summu.

Piemērs: Uzņēmumam A 01.01.2015 tiek piešķirts *de minimis* atbalsts EUR 10 000 apmērā. Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ir EUR 10 000.

1.2. Ja grantu piešķir vairākās daļās, atbalstu diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Procentu likme, ko izmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas laikā piemērojamā diskonta likme²².

Formula:

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)

$$= Q_1 + \left(\frac{Q_2}{1+i} \right) + \left(\frac{Q_3}{(1+i)^2} \right) + (\dots) + \left(\frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}} \right)$$

kur:

Q_1 – granta daļa, kas saņemta pirmajā gadā (gads, kurā tiek piešķirts, t.i., pieņemts lēmums par granta piešķiršanu);

Q_2 – granta daļa, kas saņemta otrajā gadā;

Q_3 – granta daļa, kas saņemta trešajā gadā;

Q_n – granta daļa, kas saņemta n gadā;

i – atsauces (references) likme (%) (aktuālo atsauces likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi).

Piemērs: Uzņēmumam A 2015.gadā ir piešķirts *de minimis* atbalsts EUR 200 000 apmērā, no kura EUR 100 000 tiek piešķirti lēmuma pieņemšanas gadā, bet atlikusī summa – nākamā gadā. Ja LV atsauces likme 2015.gadā ir 0.34%, tad, pieskaitot 100 bāzes punktus, formulā jāliek 0.0134 (formulā lieto decimālskaitļus).

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) (tūkst. EUR) =

$$100 + \left(\frac{100}{1 + 0.0134} \right) = 198,678$$

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) = EUR 198 678

²² Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html) un Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9!2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9!2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))), t.i. atsauces likmi jāizmanto arī kā diskonta likmi, aprēķinot neto pašreizējo vērtību. Tādēļ izmanto bāzes likmi, kurai pieskaita fiksētu rezervi — 100 bāzes punktus.

2.piemērs

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšana procentu likmju subsīdiju veidā (atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ir procentu likmju subsīdija, ko diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī (rēķina līdzīgi kā granta gadījumā).

Formula:

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)

$$= Q_1 + \left(\frac{Q_2}{1+i} \right) + \left(\frac{Q_3}{(1+i)^2} \right) + (\dots) + \left(\frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}} \right)$$

kur:

Q_1 – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta pirmajā gadā (gads, kurā tiek piešķirts);

Q_2 – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta otrajā gadā;

Q_3 – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta trešajā gadā;

Q_n – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta n gadā;

i – atsauces (references) likme (%) (aktuālo atsauces likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi).

Piemērs: Uzņēmums A 2015.gadā saņem aizdevumu EUR 200 000. Valsts finansē 5 procentpunktus no maksājamās procentu likmes. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu. Ja LV atsauces likme 2015.gadā ir 0.34%, tad, pieskaitot 100 bāzes punktus, formulā jāliek 0.0134 (formulā lieto decimālskaitļus).

$$Q_1 = 200 \times 0.05 = 10$$

$$Q_2 = (200 - 100) \times 0.05 = 5$$

$$\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = 10 + \frac{5}{1 + 0.0134} = 14.934$$

$$\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \text{EUR } 14\,934$$

3.piemērs:

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšana aizdevuma bez procentiem/nodokļu pagarinājumu gadījumā

3.1. Vienkāršotā aprēķināšanas metode

Komisijas regulas Nr.1407 4.panta 3.punkta a) un b) apakšpunktā noteiktā vienkāršotā aprēķināšanas metode proporcionāli piešķirtā atbalsta apmēram un termiņam, ja izpildās Komisijas regulas Nr.1407/2013 minētās normas, ka aizdevuma/nodokļu summa, kurai piemērojams pagarinājums nepārsniedz 1 000 000 euro 5 gadu laikā un nodrošinājums ir vismaz 50% apmērā (un lielo uzņēmumu gadījumā, saņēmējam jābūt situācijā, kas pielīdzināma B-kredītreitingam).

Formula:

$$\begin{aligned} & \textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = 200\,000 \times \left(\frac{Q}{1\,000\,000 \textit{ euro}} \right) \times \left(\frac{P}{5 \textit{ gadi}} \right) \end{aligned}$$

kur:

Q – aizdevuma summa/nodokļu summa, kam piemērojams nodokļu pagarinājums.

P – aizdevuma termiņš/taksācijas periods, uz kuru piešķirts nodokļu pagarinājums.

Piemērs: Pieņemts lēmums atlikt uz laiku no 2014.gada 16.oktobra līdz 2017.gada 16.oktobrim 2014.gada 15.oktobrī deklarēto VSAOI 74 786.68 euro samaksu:

$$\begin{aligned} & \textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = 200\,000 \times \left(\frac{74\,786.68}{1\,000\,000 \textit{ euro}} \right) \times \left(\frac{3}{5} \right) \end{aligned}$$

$$\textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = 200\,000 \times 0.0748 \times 0.6$$

$$\textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \textit{EUR 8 976}$$

3.2. Aprēķināšanas metode, ņemot vērā Eiropas Komisijas atsaucē (references) likmi²³

Formula:

$$\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = Q \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)}\right)$$

kur:

$$r = \frac{1}{(1 + i)}$$

kur:

Q – aizdevuma summa/nodokļu summa, kurai piemērojams nodokļu atmaksas pagarinājums;

r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja LV atsaucē likme 2015.gadā ir 0.34%, tad, pieskaitot 100 bāzes punktus, formulā jāliek 0.0134 un attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$;

P – aizdevuma termiņš/taksācijas periodi, kuriem piešķirti atvieglojumi (ar maksājumu termiņu skaitu) (ja i (atsaucē likme) ir gada likme, tad visā formulā jālieto lielumi gada izteiksmē);

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas/nodokļu pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu, (ja tāda nav F=0);

i – atsaucē likme (%) (aktuālo atsaucē likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsaucē likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi)²⁴.

1. Piemērs: Sadalīt termiņos uz laiku no 2014.gada 25.novembra līdz 2019.gada 23.oktobrim VSAOI 134 069.94 euro samaksu, maksājumus sāk veikt no 23.11.2018 gada līdz 23.10.2019:

P - taksācijas periods par kuriem piešķirts nodokļu atmaksas termiņa pagarinājums - 5 gadi (25.11.2014.-23.10.2019)

F- 4 gadi (no 25.11.2014 līdz 23.11.2018 maksājumi nav jāveic), labvēlības periods, kura laikā jāveic nodokļu summas maksājumi

Šajā piemērā noteiktā pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam ir 100 bāzes punkti (formulā jāliek 0.0134), bet ja noteiktā pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam būtu, piemēram, 400 bāzes punkti (formulā būtu jāliek 0.0434)

$$\begin{aligned} &\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ &= 134069.94 \times \left(1 + \frac{0.9867772^5 - 0.9867772^4}{0.0134 \times (5 - 4)}\right) \end{aligned}$$

$$\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \text{EUR } 8632.58^{25}$$

²³ Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html) un Komisijas paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9I2016827174?uri=CLEX:52008XC0119\(01\)\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9I2016827174?uri=CLEX:52008XC0119(01))), t.i. atsaucē likmi jāizmanto arī kā diskonta likmi, aprēķinot neto pašreizējo vērtību. Tādēļ izmanto bāzes likmi, kurai pieskaita fiksētu rezervi – 100 bāzes punktus.

²⁴ Norādītā atsaucē likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

²⁵ Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

2. Piemērs: Uzņēmums saņem bezprocentu aizdevumu EUR 200 000 apmērā. Aizdevums tiek atmaksāts divos gados vienādās daļās bez pagarinājuma, pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam ir 100 bāzes punkti.

P - 2 gadi

F - 0 gadi

$$\begin{aligned} & \textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = 200000 \times \left(1 + \frac{0.9867772^2 - 0.9867772^0}{0.0134 \times (2 - 0)}\right) \end{aligned}$$

$$\textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \textit{EUR 3957,23}^{26}$$

3. Piemērs: Uzņēmums saņem bezprocentu aizdevumu EUR 200 000 apmērā. Aizdevums tiek atmaksāts divos gados ar viena gada labvēlības periodu. Attiecīgi kopējais aizdevuma ilgums ir 3 gadi (2+1), pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam ir 100 bāzes punkti.

P - 2 gadi

F - 1 gadi

$$\begin{aligned} & \textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = 200000 \times \left(1 + \frac{0.9867772^2 - 0.9867772^1}{0.0134 \times (2 - 1)}\right) \end{aligned}$$

$$\textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \textit{EUR 5261,92}^{27}$$

4.piemērs

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšana subsidēta aizdevuma (samazinātas procentu likmes) gadījumā (atbalsta bruto dotācijas elements: starpība starp tirgus (atsauces) likmi un subsidēto likmi un saņemtais aizdevums, ko diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī)

Formula:

$$\begin{aligned} & \textit{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = Q \times \left(1 - \frac{i'}{i}\right) \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)}\right) \\ & \quad r = \frac{1}{(1 + i)} \end{aligned}$$

kur:

Q – aizdevuma summa;

i – atsauces (references) likme (%) (aktuālo atsauces likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi)²⁸;

²⁶ Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

²⁷ Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

²⁸ Norādītā atsauces likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas

i' – subsidētā procentu likme;

r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja LV atsaucis likme 2015.gadā ir 0.34% un, pieskaitot 100 bāzes punktus, formulā jāliek 0.0134 un attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$;

P – aizdevuma atmaksas termiņš gados, ietverot labvēlības periodu, kurā nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu (ja tāda nav, $F=0$).

Piemērs: Uzņēmums A saņem aizdevumu EUR 200 000 apmērā ar subsidētu procentu likmi 1%. Pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam ir 100 bāzes punkti. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu:

$$Q = 200000$$

$$\text{atsauces likme} = 0,34\%$$

$$i = 0,0134, r = 1 / (1 + 0,0134)$$

$$i' = 0,01$$

$$P = 2$$

$$F = 0$$

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)

$$= 200000 \times \left(1 - \frac{0.01}{0.0134}\right) \times \left(1 + \frac{0.9867772^2 - 0.9867772^0}{0.0134 \times (2 - 0)}\right)$$

$$\text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} = \text{EUR } 1\,002.08^{29}$$

---

augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsaucis likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

²⁹ Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

5.piemērs

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšana garantiju gadījumā

5.1. Vienkāršotā atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšanas metode

Komisijas regulas Nr.1407 4.panta 6.punkta a) un b) apakšpunktā noteiktā vienkāršotā aprēķināšanas metode proporcionāli piešķirtā atbalsta apmēram un termiņam, ja izpildās Komisijas regulas Nr.1407/2013 minētās normas, ka garantijas apmērs nepārsniedz 80% no pamatā esošā aizdevuma un vai garantētā summa ir EUR 1 500 000 ar garantijas ilgumu uz pieciem gadiem vai EUR 750 000 uz desmit gadiem (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem EUR 750 000 piecu gadu laikā vai EUR 350 000 desmit gadu laikā) (un lielo uzņēmumu gadījumā, saņēmējam jābūt situācijā, kas pielīdzināma B- kredītreitingam):

Formula:

$$\begin{aligned} & \text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = 200\,000 \times \left(\frac{Q}{1\,500\,000 \text{ euro}} \right) \times \left(\frac{P}{5 \text{ gadi}} \right) \end{aligned}$$

kur:

Q – garantētā summa;

P – garantijas ilgums gados.

Piemērs: Uzņēmuma A aizdevumam par EUR 1 000 000 izsniegta garantija uz 3 gadiem:

Q = 100000

P = 3

$$\begin{aligned} \text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} & = 200\,000 \times \left(\frac{1\,000\,000}{1\,500\,000} \right) \times \left(\frac{3}{5} \right) \\ \text{Atbalsta summa} & = \text{EUR } 80\,000 \end{aligned}$$

5.2. Aprēķināšanas metode, ņemot vērā Eiropas Komisijas references (atsauces) likmi³⁰

Formula:

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)
= *garantētā aizdevuma atbalsta summa (skatīt formulu un piemēru pie 4.piemēra)*
– *maksa par garantiju*

$$\begin{aligned} & \text{Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)} \\ & = Q \times \left(1 - \frac{i'}{i} \right) \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)} \right) \\ & \quad - \left(GF_1 + \frac{GF_2}{1+i} + \frac{GF_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{GF_n}{(1+i)^{n-1}} \right) \end{aligned}$$

kur:

Q – aizdevuma summa;

³⁰ Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVV2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9!2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVV2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9!2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

i - atsaucē likme (%) (aktuālo referēncē likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsaucē likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi)³¹;

i' – subsidētā procentu likme;

r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja LV atsaucē likme 2015.gadā ir 0.34% un, pieskaitot 100 bāzes punktus, formulā jāliek 0.0134 un attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$;

P – aizdevuma atmaksas termiņš gados, ietverot labvēlības periodu, kurā nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu (ja tāda nav, $F=0$);

GF_1 – maksa par garantiju, kas jāmaksā pirmajā gadā

GF_n – maksa par garantiju, kas jāmaksā “ n ” gadā.

Piemērs: Uzņēmums A saņem aizdevumu EUR 200 000 apmērā ar subsidētu procentu likmi 1%. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu. Uzņēmumam A ir jāveic ikgadēju samaksu par garantiju EUR 500. Pieskaitāmā rezerve atbilstoši konkrētā uzņēmuma kredītreitingam ir 100 bāzes punkti.

$$Q = 200000$$

$$\text{atsaucē likme} = 0,34\%$$

$$i = 0,0134, r = 1 / (1 + 0,0134)$$

$$i' = 0,01$$

$$P = 2$$

$$GF_1 = 500$$

$$GF_2 = 500$$

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa)

$$= 1\,008.02 \text{ (sk. 4. piemēru)} - \left(500 - \frac{500}{1 + 0.0134} \right)$$

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) = EUR 1 001.41

³¹ Norādītā atsaucē likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

6.piemērs

Atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšana citos gadījumos

6.1. Labuma guvējs iegūst īpašumā kustamo mantu (iekārtu) vai nomā nekustamo īpašumu par cenu, kas mazāka par tirgus nekustamā īpašuma tirgus vērtību. Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) ir starpība starp tirgus vērtību un reāli samaksāto.

Piemērs: Uzņēmums A saņem īpašumā zemi, kuras tirgus vērtība ir EUR 100 000, par brīvu. Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) ir EUR 100 000.

6.2. Labuma guvējs nomā nekustamo īpašumu par cenu, kas ir mazāka par tirgus cenu. Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) ir starpība starp tirgus nomas maksu un reālo nomas maksu.

Piemērs: Uzņēmums A nomā nekustamo īpašumu, kura nomas cena atbilstoši tirgus cenai ir 1000 euro mēnesī, par 600 euro mēnesī. Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents (atbalsta summa) ir EUR 400 euro.

4. Pielikums: Kumulācija (atbalsta summēšana)

Galvenie kumulācijas principi

Jautājums par kumulāciju parasti rodas tad, kad vairāki atbalsta piešķirēji plāno piešķirt atbalstu vienam un tam pašam projektam (tām pašām attiecināmajām izmaksām) vai *de minimis* atbalstu vairāku programmu ietvaros. Kumulēšanas nosacījumi ir jāievēro, lai izvairītos no tā, ka viens projekts saņem lielāku atbalstu, nekā tas būtu atļauts saskaņā ar noteikumiem.

Kumulēt *de minimis* atbalstu var:

- ar citu *de minimis* atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām;
- ar citu valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai citu valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte, kāda noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai individuālajā atbalsta projektā, vai Eiropas komisijas lēmumā noteiktā atbalsta summa (papildus ievērojot, ka kumulējot ar reģinālo atbalstu 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta);

- ar *de minimis* atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar attiecīgajā valsts atbalsta programmā noteikto vai EK lēmumu.

Ja ir pieteikts projekts *de minimis* atbalstam, tad, lai izlemtu par piemērojamiem kumulācijas nosacījumiem, būtu jāatbild uz šādiem jautājumiem:

1. Vai iepriekšējais atbalsts sniegts

- a) saskaņā ar *de minimis* atbalsta noteikumiem, un/vai
- b) saskaņā ar citu atbalsta mērķi (atbalsts zinātnei un pētniecībai (R&D), reģionālais vai apmācību atbalsts, atbalsts MVU, u.c.) regulējumu?

2. Ja atbalsts ir sniegts saskaņā ar citu atbalsta mērķa regulējumu, vai tās ir vienas un tās pašas attiecināmās izmaksas?

a) Ja “Jā” → KUMULĀCIJA

b) Ja “Nē” → NAV KUMULĀCIJA

3. Ja atbalsts sniegts ar citu *de minimis* regulu atbalsta noteikumiem → KUMULĀCIJA

Gadījumā, ja *de minimis* atbalsta programmai nav nekādas attiecināmās izmaksas, jautājums par kumulāciju rodas saistībā ar iepriekšējo saņemto *de minimis* atbalstu:

Pielaujamās izmaksas	<i>De minimis</i>	<i>De minimis</i>	Cits atbalsts (apmācības, P&A, reģionālais atbalsts)	Cits atbalsts (apmācības, P&A, reģionālais atbalsts)	KUMULĀCIJA
1. (pētniecības iekārta)	Tās pašas		Tās pašas		JĀ
2. (pētniecības iekārta)	Tās pašas	Tās pašas			JĀ
3. (pētniecības iekārta)			Tās pašas	Tās pašas	JĀ
4. (iekārta un nodokļu atlaide)	Citas		Citas		NĒ
5. (iekārta un nodokļu atlaide)	Citas	Citas			JĀ
6. (iekārta un nodokļu atlaide)			Citas	Citas	NĒ

1. piemērs – Atbalsta par tām pašām attiecinām izmaksām kumulācija

Uzņēmums A (vidējais uzņēmums) vēlas saņemt atbalstu iekārtas iegādei (iekārtas izmaksas ir EUR 250 000):

- grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts);
- aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 50 000 apjomā (atbalsta bruto dotācijas ekvivalents EUR 5000) no uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmā jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts).

Jautājums:

Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?

Atbilde:

Jā, jo attiecināmās izmaksas ir vienas un tās pašas (jaunas iekārtas iegādes izmaksas).

Atbalsta intensitāte projektā ir vienāda ar atbalsta elementu kopsummu, kas dalīta ar attiecināmo izmaksu kopsummu. T.i., atbalsta intensitāte = $(100\ 000 + 5000) / 250\ 000 = 42\%$

Maksimālā atbalsta intensitāte reģionā ir 35%, un vidēja lieluma uzņēmums var pretendēt uz 10% bonusu, kopā 45%, līdz ar to pasākums iekļaujas reģionāla atbalsta maksimālajā robežā.

2. piemērs – Atbalsta par citām attiecinām izmaksām kumulācija

Uzņēmums B vēlas saņemt:

- grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts);
- grantu EUR 50 000 uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmā darbinieku apmācībai (apmācību atbalsts).

Jautājums:

Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?

Atbilde:

Parasti nē, jo, pretendējot uz reģionālo atbalstu un mācību atbalstu, attiecināmās izmaksas ir atšķirīgas.

3. piemērs – *de minimis* atbalsta kumulācija vienam uzņēmumam

Uzņēmums pretendē uz *de minimis* atbalsta piešķiršanu 2019.gadā.

Saņemtais *de minimis* atbalsts šim uzņēmumam ir šāds.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta mērķis	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa)	Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents
04/05/2016	Ekonomikas ministrija	Grants	Jaunas iekārtas (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 10 000	EUR 10 000
10/11/2017	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem	Jaunas iekārtas (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 8 000
20/02/2018	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma (NĪ) nodokļa atbrīvojums	NĪN (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2018	Nodarbinātības valsts aģentūra	Dotācija	Darba vietu izveide (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 100 000

Visas atbalsta programmas tiek ieviestas saskaņā ar *de minimis* noteikumiem.

Jautājums:

Vai atbalsta piešķirējā iestāde drīkst piešķirt *de minimis* atbalstu 2019.gadā? Ja jā, tad cik?

Atbilde:

De minimis atbalsts, kas saņemts kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā, ir EUR 178 000 (8 000 + 70 000 + 100 000), līdz ar to vēl *de minimis* atbalstu atļauts saņemt līdz EUR 22 000.

NB! Tā kā aprēķinot jaunu *de minimis* atbalstu, tiek ņemts vērā tikai kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā saņemtais *de minimis* atbalsts, pieņemot lēmumu 2019.gadā, neņem vērā 2016.gadā vai pirms tam pieņemtos lēmumus.

4. piemērs - Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu

Uzņēmums pretendē uz *de minimis* atbalsta piešķiršanu 2019.gadā. Uzņēmums ir deklarējis saņemto *de minimis* atbalstu. Tomēr, pēc konsultācijām ar atbalsta piešķirējiem, noskaidrots, ka tikai nodokļu atvieglojumi ir sniegti saskaņā ar *de minimis* regulējumu. Grants un aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem jaunu iekārtu iegādei ir sniegts saskaņā kā reģionālais investīciju atbalsts³² un arī pašvaldība sniegusi atbalstu granta veidā infrastruktūras izveidei ar reģionālā atbalsta regulējumu.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta mērķis	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa)	Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents
04/05/2016	Ekonomikas ministrija	Grants	Jaunas iekārtas (reģionālais atbalsts)	EUR 10 000	EUR 10 000
10/11/2017	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem	Jaunas iekārtas (reģionālais atbalsts)	EUR 100 000	EUR 8 000
20/02/2018	Pašvaldība	Grants	Infrastruktūras izveide (reģionālais atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2018	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma nodokļa atbrīvojums	NĪN (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 100 000

Jautājums:

Vai atbalsta piešķirējstāde drīkst piešķirt *de minimis* atbalstu 2019.gadā? Ja jā, tad cik?

Atbilde:

Jā, atbalsts ir atļauts līdz EUR 100 000 apjomā, jo kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā uzņēmums ir saņēmis *de minimis* atbalstu EUR 100 000 nodokļu atvieglojumu veidā un tās ir citas attiecināmās izmaksas nekā izmaksas jaunu iekārtu iegādei un infrastruktūras izveidei, atbalsts kurai pieširts kā reģionālais atbalsts.

³² Šeit un turpmāk ar reģionālo atbalstu tiek saprasts atbalsts saskaņā ar Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (turpmāk – GBER), 14.pantu vai piemērojot Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2014.–2020. gadam (2013/C 209/01)

5. piemērs - Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu

Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunas iekārtas) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā.

Maksimālā atbalsta intensitāte lielajiem uzņēmumiem Latvijā ir 35% (saskaņā ar reģionālā atbalsta regulējumu).

A. Ekonomikas ministrija (turpmāk – EM) un pašvaldība plāno atbalstīt uzņēmumu, piešķirot *de minimis* atbalstu par tām pašām pieļaujamām izmaksām.

Scenāriji:

1. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 350 000 apmērā.
2. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 200 000 apmērā.

Jautājums:

Vai pašvaldība var piešķirt *de minimis* atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?

Atbilde:

Tā kā pieļaujamās izmaksas ir vienas un tās pašas, tad ir jāpiemēro atbalsta kumulācijas nosacījumi³³, ko piešķir pašvaldība un EM.

Pirmā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi EM ir 35% (EUR 350 000/EUR 1 000 000).

Tas nozīmē, ka, ir sasniegta maksimālā atbalsta intensitāte jau ar EM piešķirto atbalstu. Līdz ar to pašvaldība nedrīkst piešķirt *de minimis* atbalstu uzņēmumam par tām pašām pieļaujamajām izmaksām. Jo citādāk tiktu pārkāpts reģionālā valsts atbalsta regulējuma nosacījums.

Otrā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi EM ir 20% (EUR 200 000/EUR 1 000 000), līdz ar to maksimālā atbalsta intensitāte nav vēl sasniegta. Tas nozīmē, ka pašvaldība tām pašām pieļaujamām izmaksām drīkst sniegt *de minimis* atbalstu, ņemot vērā maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti (35%), kā arī ņemot vērā jau iepriekš saņemto *de minimis* atbalstu. Piemēram, ja pašvaldība plāno piešķirt EUR 50 000, atbalsta intensitāte konkrētajam projektam būs 25% ((EUR 200 000+EUR 50 000)/EUR 1 000 000).

NB! Papildus vienmēr jāievēro, ka 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta!

B. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu un pašvaldība plāno atbalstīt uzņēmumu, piešķirot grantu apmācību izmaksām darbinieku valodas kursiem EUR 50 000 apjomā saskaņā ar *de minimis* atbalsta regulējumu.

Scenāriji:

1. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 500 000 apmērā.
2. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 350 000 apmērā.

Jautājums:

Vai pašvaldība var piešķirt *de minimis* atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?

Atbilde:

Tā kā attiecināmās izmaksas nav vienas un tās pašas – konkrētajā gadījumā ir divi dažādi atbalsta mērķi, t.i., reģionālais atbalsts un mācību atbalsts, kumulācijas noteikumi nav piemērojami attiecībā uz ministrijas piešķirto atbalstu un pašvaldības piešķirto atbalstu.

Abos scenārijos pašvaldībai ir atļauts piešķirt atbalstu apmācībām saskaņā ar *de minimis* regulējumu, tikai ņemot vērā saņemto *de minimis* atbalstu uzņēmuma vēsturē.

NB! Papildus vienmēr jāievēro, ka 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta!

³³ Saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu.

6. piemērs - De minimis atbalsts un cits atbalsts

Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunas iekārtas) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā.

Maksimālā atbalsta intensitāte reģionālajam atbalstam vidēja lieluma uzņēmumiem Latvijā ir 45% (35% pamata intensitāte + 10% bonus vidējam uzņēmumam) (saskaņā ar reģionālā atbalsta regulējumu).

Uzņēmums ir vienlaikus iesniedzis pieteikumus atbalsta saņemšanai 2019.gadā šādās programmās:

1. EM izstrādātās programmas ietvaros iespējams saņemt reģionālo atbalstu dotācijas formā, atbalsta summa ir EUR 350 000.

2. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) sniedz reģionālo atbalstu – investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 650 000 apjomā (atbalsta bruto dotācijas elements EUR 50 000).

3. Aizdevumus apgrozāmajiem līdzekļiem no Attīstības finanšu institūcijas (ALTUM) - aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 250 000 apjomā (atbalsta bruto dotācijas elements EUR 25 000).

4. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) - 100% mācību atbalstu saskaņā ar GBER 31.pantu EUR 50 000 apjomā.

Uzņēmuma saņemtā de minimis atbalsta vēsture (uzņēmums ir autonomis uzņēmums):

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa)	Atbalsta bruto dotācijas ekvivalents
10/11/2017	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 7 000
20/02/2018	Pašvaldība	Grants (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2019	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma nodokļa atbrīvojums (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 80 000	EUR 80 000

Jautājums:

Kādā apjomā atbalstu drīkst apstiprināt? Saskaņā ar kādu regulējumu?

Atbilde:

1.pieteikums (EM - dotācija saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem) - atbalsta intensitāte (35% = EUR 350 000 / EUR 1 miljons) ir zemāka par maksimālo atbalsta intensitāti, tāpēc atbalstu var apstiprināt kā reģionālo atbalstu.

2.pieteikums (LIAA - investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem) - aizdevums ir piešķirams par tām pašām attiecināmajām izmaksām, tādēļ kumulācija ar 1.pieteikumu ir veicama saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu.

Saskaņā ar kumulācijas noteikumiem ir jāpārbauda ne tikai atbalsta maksimālo intensitāti, bet arī atbilstība citiem nosacījumiem. Kumulējot 1. un 2.pieprasījumu, kumulācijas rezultātā atbalsta intensitāte 40% ((EUR 350 000 + 50 000 EUR) / 1 miljons euro), kas ir zemāka par pieļaujamo maksimālo atbalsta intensitāti. Tomēr, ja 1. un 2.pieteikums atbalsta saņemšanai tiks apstiprināts, viss projekts tiks finansēts no publiskiem resursiem (dotācija EUR 350 000 + aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem EUR 650 000 = EUR 1 000 000), kas ir pretrunā ar pienākumu nodrošināt 25% no projekta izmaksām segt no pašu pašu resursiem*, t.i., brīvus no valsts atbalsta. Tādēļ 2.pieteikumu pašreizējā formā nevar apstiprināt.

3.pieteikums (ALTUM - aizdevums apgrozāmajiem līdzekļiem) - atbalstu apgrozāmajiem līdzekļiem var kvalificēt kā darbības atbalstu, tāpēc tas tiek sniegts saskaņā ar *de minimis* regulas noteikumiem (Komisijas regula Nr.1407/2013). Saskaņā ar uzņēmuma saņemtā *de minimis* atbalsta vēsturi (2017-2019) atbalsts iepriekš līdz šim ir izmantots EUR 157 000 apjomā (7 000 +

70 000 + 80 000), un tāpēc uzņēmumam ir tiesības pretendēt vēl uz *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 EUR 43 000 apjomā. Līdz ar to uzņēmumam ir tiesības pretendēt uz pieprasītajiem EUR 25 000 (aizdevumam atbalsta bruto dotācijas ekvivalents) *de minimis* atbalsta veidā.

4.pieteikums (CFLA - apmācību atbalsts) - apmācību atbalsts līdz 100%; nav iespējams piešķirt atbalstu ar 100% intensitāti saskaņā ar apmācību atbalsta noteikumiem (GBER 31.pants), kur atbalsta intensitāte nevar pārsniegt 50% no attiecināmajām izmaksām, taču ir divas iespējas, lai risinātu šo situāciju:

a) ja uzņēmums piekrīt saņemt atbalstu ar intensitāti 50% no attiecināmajām izmaksām, finansējums, uz ko tam tiesības pretendēt, ir EUR 25 000, kas ir puse no pieprasītā finansējuma. Šo atbalstu var piešķirt saskaņā ar mācību atbalsta noteikumiem. Šajā gadījumā nerodas jautājums par kumulāciju, jo attiecināmās izmaksas reģionālajam atbalstam nav tās pašas, kas apmācībām.

b) ja uzņēmums uzstāj uz 100% atbalstu, atbalsts teorētiski var tikt piešķirts tikai saskaņā ar *de minimis* atbalsta noteikumiem (Komisijas regula Nr.1407/2013). Tomēr uzņēmuma saņemtā *de minimis* atbalsta vēsture kopā ar 3.pieteikumā saņemto atbalstu kopā veido EUR 182 000 (157 000 + 25 000). Tādēļ 4.pieteikums EUR 50 000 neiekļaujas pieļaujamā atbalsta limitos kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā un CFLA tas ir jāatsaka.

NB! *Saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem saņēmējam ir jānodrošina, ka 25% no attiecināmajām izmaksām ir brīvas no valsts atbalsta³⁴. Savukārt, atbalsta sniedzējam, pārbaudot šīs prasības ievērošanu, nav pietiekami nodrošināt, ka plānoto pasākumu atbalsta elements iekļaujas reģionālā atbalsta intensitāte robežās. Atbalsta sniedzējam ir jāpārbauda pasākuma finansējumu katrā atsevišķā gadījumā.

Piemērs (maksimālā atbalsta intensitāte ir 50%)

	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa)	Atbalsta bruto dotācijas elements
Privātie resursi	100 000	0
Komerčiāls aizdevums	300 000	0
Grants	400 000	400 000
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	200 000	20 000
Kopā	1 000 000	420 000
Atbalsta intensitāte = 420 000/1 000 000=42%		
Privātie resursi (brīvi no atbalsta = (100 000+300 000)/1 000 000) 40% > 25%		
Atbalsts var tikt apstiprināts.		

	Atbalsta apjoms (nominālā atbalsta summa)	Atbalsta bruto dotācijas elements
Privātie resursi	100 000	0
Komerčiāls aizdevums	-	-
Grants	400 000	400 000
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	500 000	50 000
Kopā	1 000 000	450 000
Atbalsta intensitāte = 450 000/1 000 000=45%		
Privātie resursi (brīvi no atbalsta = 100 000/1 000 000) 10% < 25%		
Atbalsts nevar tikt apstiprināts!		

³⁴ Sīkāk lūdzam skatīt materiālu Skaidrojums jēdzieniem "brīvs no valsts atbalsta" un "atbalsta intensitāte" Finanšu ministrijas mājas lapā https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/komercdarbibas_atbalsta_kontrols/

7. piemērs – De minimis atbalsta kumulācija ar citu de minimis atbalstu

Uzņēmums nodarbojas gan ar lauksaimniecības produktu ražošanu, gan kokapstrādi, gan zivkopību.

1.variants

2018.gadā tas ir saņēmis *de minimis* atbalstu jaunas lentzāģa iekārtas iegādei EUR 100 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, un plāno pieteikties Lauku atbalsta dienesta (LAD) programmā Lauku saimniecību modernizācija atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Jautājums:

Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt *de minimis* atbalstu?

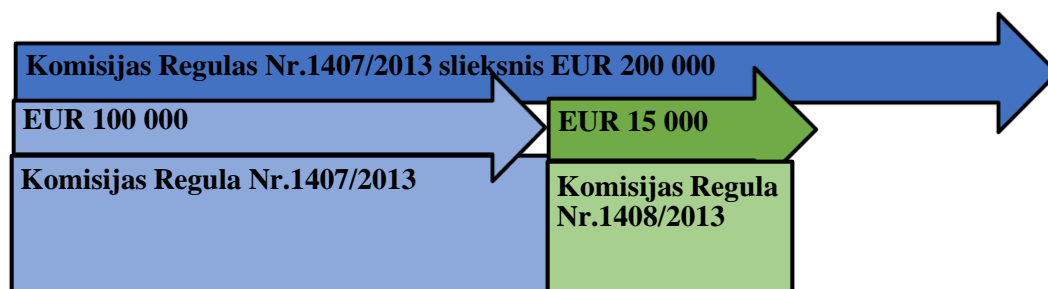
Atbilde:

Ņemot vērā, ka *de minimis* atbalstu kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā var kumulēt līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliksnim) EUR 200 000 apmērā, uzņēmumam, piešķirot *de minimis* atbalstu Lauku saimniecību modernizācijas programmā, kopējā saņemtā *de minimis* atbalsta summa būs EUR 115 000 (100 000+15 000), kas nepārsniegs EUR 200 000 sliksni (skatīt Attēlu Nr.3 “*De minimis* atbalsta kumulācijas nosacījumi”).

Attiecīgi LAD var piešķirt EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Papildus, uzņēmumam ir tiesības saņemt *de minimis* atbalstu EUR 85 000 apmērā, ievērojot attiecīgo *de minimis* regulu maksimālos robežsliksņus, citu atbalsta programmu ietvaros.

Attēls Nr.3. De minimis atbalsta kumulācijas nosacījumi

2.variants

2018.gadā uzņēmums ir saņēmis *de minimis* atbalstu jaunas gatera iekārtas iegādei EUR 160 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 un *de minimis* atbalstu zivju dīķa labiekārtošanai EUR 30 000 saskaņā ar Komisijas regulu Nr.717/2014.

2019.gadā uzņēmums plāno pieteikties LAD Lauku saimniecību modernizācijas programmā atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Jautājums:

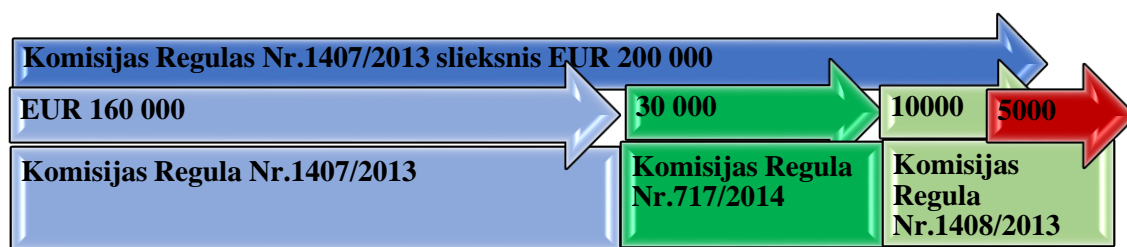
Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt *de minimis* atbalstu?

Atbilde:

Ņemot vērā, ka *de minimis* atbalstu kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā kumulē līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliksnim) EUR 200 000 apmērā, tad, uzņēmumam piešķirot *de minimis* atbalstu Lauku saimniecību modernizācijas programmā, kopējā saņemtā *de minimis* atbalsta summa veidotu EUR 205 000 (160 000+30 000+15 000), kas pārsniegtu EUR 200 000 sliksni (skatīt Attēlu Nr.4 “*De minimis* atbalsta kumulācijas nosacījumi”). Līdz ar to attiecīgi LAD nevar piešķirt EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Šajā gadījumā uzņēmums var sniegt jaunu pieteikumu, lūdzot pieņemt tikai EUR 10 000 apmērā.

Attēls Nr.4. De minimis atbalsta kumulācijas nosacījumi

9. piemērs – de minimis atbalsta kumulācija viena vienota uzņēmuma līmenī

Jānis Kalniņš brīvajā laikā izstrādājis jaunu pārvietošanās līdzekli, kas cita starpā noder arī personām ar funkcionālajiem traucējumiem. Jāņa kaimiņš ieteica ideju komercializēt. Jānis 2018.gadā pieteicās pasākumā "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" *de minimis* atbalstam 500 euro apmērā uzņēmējdarbības uzsākšanas konsultācijām un biznesa plāna izstrādei.

Pēc biznesa plāna izstrādes Jānis Kalniņš 2019.gadā nodibināja sociālo uzņēmumu SIA "Uz priekšu!" (Jānis Kalniņš ir šī uzņēmuma valdes loceklis) un pieteicās Rīgas pašvaldības atbalsta programmā sociālajiem uzņēmumiem *de minimis* atbalstam aprīkojuma un iekārtu iegādei, kā arī izejvielu un materiālu iegādes izmaksām, kopā 10 000 euro apmērā. Īstenojis projektu, Jānis Kalniņš plāno pieteikties kārtējā atbalsta programmā, kurā atbalsts tiek sniegts kā *de minimis* atbalsts.

Jautājums:

Vai fiziskas personas - Jāņa Kalniņa un juridiskas personas SIA "Uz priekšu!" saņemtajam atbalstam ir jāpiemēro atbalsta kumulācija, proti, vai tas ir jāsummē, aprēķinot vēl iespējamo piešķiramā atbalsta apmēru?

Atbilde:

Jā, jāskaita kopā viss saņemtais atbalsts (500+10 000) 15 000 euro apmērā, jo ar jēdzienu "uzņēmums" ir jāsaprot jebkurš saimnieciskās darbības veicējs, neatkarīgi no juridiskās formas, tai skaitā fiziska persona, kura plāno veikt saimniecisk odarbību, un *de minimis* atbalstu jākumulē "viena vienota uzņēmuma" līmenī (sk. I nodaļas 1.punktu).

5. Pielikums: Pārbaudes lapa - Atbalstam saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013

Komisijas regulas Nr. 1407/2013 norma	Jāpārbauda vai normatīvajā aktā (MK noteikumos) ir iekļauta sekojoša Komisijas regulas Nr. 1407/2013 norma:	Komentārs
1. DARBĪBAS JOMA		
1.panta 1.punkts a) - c) apakšpunkti	izslēgtas neatbalstāmās nozarēm , kas minētas 1.panta 1.punkta a) - c) apakšpunktos (zvejniecības un akvakultūras, lauksaimniecības produktu primārās ražošanas un lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības (ar nosacījumiem) nozarēs.	Papildus noteikumos jānorāda pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti un atbalsta saņēmēji.
1.panta 1.punkts d) - e) apakšpunkti	izslēgtas neatbalstāmās darbības , kas minētas 1.panta 1.punkta d) - e) apakšpunktos (darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām un ja importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces)	
1.panta 2.punkts	ietverts nosacījums par izmaksu nošķiršanu	Ja uzņēmums darbojas gan nozarēs, kas minētas 1.punkta a), b) vai c) apakšpunktā (lauksaimniecības, zvejniecības un akvakultūras nozarē), gan citās nozarēs, uz kurām attiecas šīs regulas darbības joma, tad saimnieciskās darbības veicējam, jānodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nodalīšanu no tām darbībām, kurām piešķirts <i>de minimis</i> atbalsts saskaņā ar Regulu (ES) Nr.1407/2013, nodrošinot, ka darbības izslēgtajās nozarēs negūst labumu no atbalsta, kas piešķirts saskaņā ar šo regulu.
2. DEFINĪCIJAS		
2.panta 2.punkts	viens vienots uzņēmums atbilst Komisijas Regulas Nr.1407/2013 2.panta 2.punktā noteiktajai „viena vienota uzņēmuma” definīcijai	
3. VISPĀRĒJIE NOSACĪJUMI		
3.pants 2.punkts	ietvertas robežvērtības - atbalsta apmērs vienai saimnieciskās darbības veicēja saistīto personu grupai (vienam vienotam uzņēmumam) kopā ar attiecīgajā fiskālajā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto <i>de minimis</i> atbalstu, nedrīkst pārsniegt Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktā maksimālā <i>de minimis</i> atbalsta apmēru	Atbalsts jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 200 000; kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 100 000. Šo <i>de minimis</i> atbalstu nevar izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei.
3.panta 4.punkts	<i>de minimis</i> atbalsta piešķiršanas brīdis - atbalstu uzskata par piešķirtu brīdī, kad uzņēmumam saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu ir piešķirtas likumīgās tiesības saņemt atbalstu, neatkarīgi no datuma, kurā <i>de minimis</i> atbalsts izmaksāts.	Normatīvajā aktā ir jābūt skaidri noteiktam, kurš brīdis tiek uzskatīts par <i>de minimis</i> atbalsta piešķiršanas brīdi, proti, lēmums par atbalsta piešķiršanu (piem., lēmums par projekta apstiprināšanu vai līguma par projekta īstenošanu parakstīšanas datums). Jāpievērš uzmanība, ka gadījumā, ja lēmums par atbalsta piešķiršanu ir līguma noslēgšanas diena, tad atbalsta

		pretendenta izvērtējums, t.sk. attiecībā uz grūtībās nonākušā uzņēmuma statusu (ja attiecināms) un pieļaujamo atbalsta apjomu, ir jāveic pirms līguma noslēgšanas.
3.panta 8. un 9.punkti	<i>de minimis</i> atbalsta nosacījumi uzņēmumu apvienšanās vai sadalīšanās gadījumos	Nav obligāts, bet ieteicams
4.panta 3. un 6.punkti	(sniedzot atbalstu aizdevumu un garantiju veidā) nosacījums attiecībā uz grūtībās nonākušā uzņēmumu - atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības uzsācējiem, kuriem ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, ir uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai kuru saimnieciskā darbība ir izbeigta. Lielajam uzņēmumam atbalsta gadījumā, ja tas ir aizdevumu un garantiju veidā jābūt situācijā, kas atbilst vismaz B- kredītreitingam.	Normatīvajā aktā jābūt minētam, kādā veidā tiek noteikts atbalsta bruto dotācijas ekvivalents.
	atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķins - ja aizdevuma/garantētā summa ir mazāka par Komisijas regulas Nr.1407/2013 3. un 6.punktu b) apakšpunktiem minētajām summām un/vai aizdevums/garantija ir piešķirta uz mazāk nekā attiecīgi pieciem vai desmit gadiem, aizdevuma atbalsta bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina kā atbilstīgo proporciju no attiecīgā robežlieluma, kas noteikts Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā; vai atbalsta bruto dotācijas ekvivalents ir aprēķināts, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsaucē likmi (aizdevumiem) vai pamatojoties uz drošības zonas prēmijām, kas noteiktas Komisijas paziņojumā, vai pirms īstenošanas garantijas atbalsta bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšanai izmantotā metode ir bijusi paziņota Komisijai (garantijām).	
5.panta 1. un 2.punkti	kumulācijas nosacījumi - kumulēt <i>de minimis</i> atbalstu var ar citu <i>de minimis</i> atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām <i>de minimis</i> regulām līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 1.punktu; <i>de minimis</i> atbalstu drīkst kumulēt ar valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kāda konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai EK lēmumā, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 2.punktu.	<i>De minimis</i> atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar attiecīgajā valsts atbalsta programmā noteikto vai EK lēmumu.

		NB! Vai arī norāda, ka kumulācija pasākuma ietvaros netiks pieļauta.
6.panta 1.punkts		<p>uzraudzības nosacījumi - pirms atbalsta piešķiršanas dalībvalsts no attiecīgā uzņēmuma pieprasa rakstisku vai elektronisku deklarāciju par visu citu <i>de minimis</i> atbalstu, kuru iepriekšējo divu fiskālo gadu un kārtējā fiskālā gada laikā uzņēmums ir saņēmis saskaņā ar šo regulu vai citām <i>de minimis</i> regulām, ievērojot normatīvos aktus par <i>de minimis</i> atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un <i>de minimis</i> atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem.</p>
6.panta 4.punkts		<p>datu uzglabāšanas nosacījumi – datus par piešķirto atbalstu glabā 10 fiskālos gadus: - individuālajam atbalstam – no atbalsta piešķiršanas dienas; - atbalsta programmai – no dienas, kurā saskaņā ar atbalsta programmu piešķirts pēdējais atbalsts.</p>
		<p>atbalsta atgūšana - noteikumos ir jāietver nosacījums, kas paredz komercdarbības atbalsta atgūšanu kopā ar procentiem, ja komercdarbības atbalsta saņēmējs ir pārkāpis Komisijas regulas Nr. 1407/2013 prasības.</p>
7.panta 4.punkts 8.pants	un	<p>diena līdz kurai piešķirams atbalsts ar Komisijas regulu Nr. 1407/2013</p>
		<p>Regulu piemēro līdz 2020.gada 31.decembrim, taču pēc šīs regulas spēkā esības perioda beigām jebkurai <i>de minimis</i> atbalsta programmai, kas atbilst šīs regulas nosacījumiem, šī regula ir piemērojama vēl sešus turpmākos mēnešus, t.i. 2021.gada 30.jūnijs</p>